

C237 – WON18

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2006-2007

5 juli 2007

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR WONEN, STEDELIJK BELEID, INBURGERING EN GELIJKE KANSEN

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Jan Penris tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de problemen bij de verwerking van de aanvragen van renovatiepremies	1
Vraag om uitleg van de heer Ludo Sannen tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de rol van de onthaalbureaus en Huizen van het Nederlands bij de uitvoering van het nieuwe decreet betreffende het volwassenenonderwijs	3
Vraag om uitleg van mevrouw Michèle Hostekint tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over het aanbod aan sociale leningen	9
Vraag om uitleg van mevrouw Cathy Berx tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de stand van zaken van een rapport met beleidsaanbevelingen over illegale verblijvers	12
Vraag om uitleg van de heer Chokri Mahassine tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de eerste resultaten van de projecten ondersteund via het subsidiebudget 'Managers van diversiteit'	13
Vraag om uitleg van de heer Pieter Huybrechts tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over het ombouwen van commerciële gebouwen en overheidsgebouwen tot sociale woningen	16
Vraag om uitleg van de heer Jan Penris tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over wantoestanden bij de socialehuisvestingsmaatschappij de Mechelse Goedkope Woning	19
Vraag om uitleg van de heer Jan Penris tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de schorsing van toewijzingen van sociale woningen door De Ideale Woning	24

Waarnemend voorzitter: mevrouw Dominique Guns

Vraag om uitleg van de heer Jan Penris tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de problemen bij de verwerking van de aanvragen van renovatiepremies

De voorzitter: De heer Penris heeft het woord.

De heer Jan Penris: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, we hebben het onderwerp van de renovatiepremies twee weken geleden al aangesneden. We hebben het toen bekeken vanuit het perspectief van de aanvragers, die wel een aantal bedenkingen en verzuhtingen hadden bij de implementatie van dat verhaal. Vandaag zou ik het verhaal willen belichten vanuit het standpunt van de mensen van de administratie die deze aanvragen moeten verwerken.

Vooreerst zal ik een overzicht geven van wat er allemaal al is gebeurd. Het besluit van de Vlaamse Regering van 2 maart 2007 voert een Vlaamse renovatiepremie in. Sinds 26 maart kunnen Vlamingen die verbouwingswerken uitvoeren deze premie onder bepaalde voorwaarden aanvragen. De maatregel kende van bij de aanvang, gelukkig maar, een groot succes. De woordvoerder van de minister stelde op 20 april in een krant: 'Het succes van de maatregel betekent niet dat verbouwers nog langer op hun centen zullen moeten wachten. De administratie is er klaar voor. Er is extra personeel aangeworven om de dossiers te behandelen.' En verder zei hij: 'Aanvragers krijgen in principe binnen de 3 maanden uitsluitel over hun dossier. De betaling volgt kort nadien.'

Een goede maand later meldde een Belgabericht echter dat de aanvragers toch iets meer geduld zullen moeten uitoefenen. Daarin stond: 'De aanvragen voor de renovatiepremie worden ten vroegste behandeld vanaf juli. Daarna moeten de aanvragers minimaal 3 maanden wachten voor ze weten of ze aanspraak maken op de premie die tot 10.000 euro kan oplopen.'

Bronnen binnen het agentschap Wonen-Vlaanderen bevestigen dat de Vlaamse overheid nog steeds geen computerprogramma heeft om de aanvragen te verwerken. Mijnheer de minister, mijn vraag dateert van 7 juni. Ondertussen weet ik dat, wat dit betreft, de werkelijkheid al achterhaald is. Op dat punt werden we op onze wenken bediend.

Ook van extra personeel zou nog maar amper sprake zijn. Het personeel dat moet worden aangeworven, zou bovendien nog opgeleid moeten worden. De aanvragen

blijven zich gewoon opstapelen, zonder dat er al te veel mee gebeurt. De behandelaars zijn tevens van oordeel dat het onmogelijk zal zijn de dossiers behoorlijk te controleren, aangezien het gaat om zeer dikke dossiers met veel facturen. Daarbij komt nog dat de vele infoaanvragen bij de Vlaamse Infolijn niet door de Vlaamse Infolijn zelf worden behandeld, maar worden doorgezonden naar de dossierbehandelaars. De controleurs van hun kant zeggen dat er maar weinig dossiers ter plaatse zullen kunnen worden gecontroleerd.

Ondertussen zijn de termijnen om beroep aan te tekenen tegen het stilzitten van de administratie al in zicht. Het besluit van 2 maart 2007 bepaalt immers: 'Binnen 3 maanden nadat de aanvraag volledig is, betekent het agentschap de beslissing tot het verlenen of weigeren van de tegemoetkoming aan de aanvrager. Tegen de beslissing of tegen het stilzitten van het agentschap kan met een aangetekende brief beroep worden ingesteld bij de administrateur-generaal van het agentschap, binnen een maand na de betekening van de beslissing of na het verstrijken van de termijn, vermeld in het eerste lid. Als de beslissing in beroep niet wordt betekend binnen 3 maanden na de datum van de aangetekende brief, vermeld in het tweede lid, dan wordt het beroep geacht te zijn ingewilligd.' Dat is toch een bepaling met mogelijk belangrijke gevolgen.

Mijnheer de minister, ik heb een aantal vragen. Op de eerste is ondertussen al een antwoord gekomen, de andere blijven echter overeind. Waarom kon deze vertraging niet voorzien worden? Waarom meldde de woordvoerder van de minister op 20 april nog dat aanvragers 'binnen de 3 maanden' uitsluitel krijgen over hun dossier? Waarom zullen de aanvragen 'ten vroegste worden behandeld in juli'? U hebt er ondertussen voor gezorgd dat het informaticasysteem op punt staat. U zult er wel rekening mee moeten houden dat in juli veel dossierbehandelaars op vakantie zijn.

Hoe wordt de aangekondigde personeelsuitbreiding gerealiseerd? Hoe hebt u deze vertraging in de behandeling gecommuniceerd aan de aanvragers van de premie? Ook daar hebben we al een gedeeltelijk antwoord op gekregen naar aanleiding van de vraag van de heer Decaluwe van 2 weken geleden. Bent u ervan op de hoogte dat de vele infoaanvragen bij de Vlaamse Infolijn moeten worden behandeld door de dossierbeheerders? Rijst er geen probleem met voormelde beroepstermijnen als – zoals recent aangekondigd – de aanvragen voor de renovatiepremie pas ten vroegste behandeld worden vanaf juli en de aanvragers daarna nog eens 3 maanden moeten wachten om te weten of ze aanspraak maken op de premie? De eerste aanvragers

hebben immers al het recht in beroep te gaan eind juni, wegens 'stilstaan van het agentschap'. Als de beslissing in beroep vervolgens binnen 3 maanden niet wordt betekend, wordt het beroep van de aanvragers geacht te zijn ingewilligd.

Kunt u garanderen dat het agentschap Wonen-Vlaanderen tijdig over de mogelijkheden – het nodige personeel – zal beschikken om de aanvragen alsnog binnen een redelijke termijn te behandelen en dat een cumulatie van beroepen en de bijbehorende administratieve chaos zo alsnog vermeden kan worden? Vreest u niet dat, gelet op het voorgaande, heel wat renovatiepremies toegekend moeten worden zonder dat een ernstige controle kan gebeuren?

De voorzitter: De heer Dehaene heeft het woord.

De heer Tom Dehaene: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, de heer Decaluwe heeft 2 weken geleden een aantal vragen gesteld over de renovatiepremie. Ik heb alle begrip voor de problemen bij de opstartfase van een dergelijk systeem, dat toch niet min is.

U hebt toen gezegd dat u in het nodige personeel en een kaderuitbreiding voorziet. Het gaat, als ik me niet vergis, over een tiental mensen. Dat is zeer positief. We kunnen er alleen maar op aansturen dat dit zo snel mogelijk gebeurt. Er zijn dus duidelijk al een aantal initiatieven genomen om ervoor te zorgen dat de dossiers snel kunnen worden behandeld.

Wij vinden het belangrijk dat indien u vaststelt dat zich een bijkomende vertraging voordoet, om welke reden dan ook, u al het nodige doet om ervoor te zorgen dat die dossiers zo snel mogelijk kunnen worden behandeld. Het zou een zeer slecht signaal zijn als u dat niet zou doen, zeker in deze periode waarin iedereen wordt aangespoord om zijn belastingaangifte tijdig binnen te brengen. Er is natuurlijk geen link met de renovatiepremie, maar we vragen van de burgers dat zij de opgelegde timing eerbiedigen. Ik stel dan ook voor dat wij er alles aan doen om datzelfde ook als overheid na te streven.

De voorzitter: Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen: We hebben over dat hoofdstuk al heel wat gepraat. Alleen kun je zoiets niet realiseren: het is dankzij de collegialiteit en de teamgeest in de regering dat we binnen de begroting van 2007 de renovatiepremie mogelijk hebben kunnen maken. Er is een flinke smak geld voor uitgetrokken, namelijk 50 miljoen euro, om dat vanaf 2007 mogelijk te maken. Dat loopt inderdaad als een trein. Er zijn wat groeipijnen geweest, maar ik had niets anders verwacht. Als je bang bent van groeipijnen, moet je niets beginnen. Je moet daar doorheen, je moet alleen zorgen dat het niet ontspoord.

Mijnheer de voorzitter, de machinerie draait. We zijn ook voorzichtig gestart met controles op het terrein. Die vinden altijd steekproefsgewijs plaats. Er zijn ook al technici die mensen die daarom vragen gratis advies geven. Dat zit ook in de modules ingepast. De administratie heeft al een tweehonderdtal dossiers afgehandeld. De uitbetaling volgt in september.

Dat geeft aan dat we hier operationeel zijn, en zo moet het ook.

Zoals bekend is de invoering van de renovatiepremie een belangrijke doelstelling van het Vlaamse woonbeleid. Het stimuleren van renovatie geeft de nodige impulsen aan de verbetering van de kwaliteit van het patrimonium in Vlaanderen, in het bijzonder op de private woningmarkt.

De renovatiepremie werd in diverse beleidsdocumenten aangekondigd, en de verwachtingen bij het publiek waren dan ook erg hooggespannen. Mede daarom zijn een adequate doorstart en implementatie van belang. Hieromtrent heersen blijkbaar toch enkele misverstanden. Ik zal proberen om die de wereld uit te helpen. Daarbij zal ik ingaan op alle aspecten van uw vraagstelling, maar omwille van de logische samenhang zal ik een en ander in een andere volgorde schetsen. Ik zal al uw vragen beantwoorden, mijnheer Penris, u weet dat wij die traditie hebben en dat wij dat ook in de omgang met elkaar altijd correct proberen te doen.

Vanaf de principiële goedkeuring, in januari 2007, van het nieuwe stelsel is de Vlaamse Regering uitgegaan van een effectieve start op 1 juli 2007. Dat is ook in het besluit van de Vlaamse Regering van 2 maart 2007 verankerd met de bepaling in artikel 18 dat de behandelingstermijn pas begint te lopen op 1 juli 2007 en de beroepstermijn op 1 september 2007. Maar ondertussen, zoals ik al zei, zitten we niet stil. Er zijn al tweehonderd dossiers behandeld, er is technisch advies en er is ook een heel voorzichtig begin gemaakt met controles op het terrein.

De effectieve start verplaatsen naar een latere datum is noodzakelijk om alle aanvragen op een behoorlijke en efficiënte wijze te kunnen organiseren. Men mag immers niet vergeten dat de aanvrager ook een renovatiepremie kan indienen op basis van facturen vanaf 1 januari 2006. Hierdoor verwacht men terecht extra aanvragen, terwijl men het nodige personeel pas kan aanwerven na de definitieve goedkeuring van het besluit en ook de nieuwe informatietoepassing pas op punt kan worden gesteld na deze definitieve goedkeuring. Het opnemen van een sperregeling is met andere woorden verantwoord en laat de behandelende administratie, hier het agentschap Wonen-Vlaanderen, toe zich te organiseren en te anticiperen op de stormloop van aanvragen. De sperregeling verhindert dan ook dat

de behandelingstermijn van de aanvragen zou worden overschreden, met het indienen van beroepsverzoekschriften tot gevolg. Zonder deze sperregeling zou de afhandeling van de aanvragen veel moeizamer en chaotischer verlopen. De administratieve beheersing van de toevloed en de voorbereiding van de ingediende aanvragen staan hier voorop, zodat de afhandeling binnen de termijn van drie maanden, zodra die begint te lopen, wel een haalbare kaart wordt.

Omwille van de terugwerkende kracht die het besluit kreeg, tot in 2006, en om de potentiële aanvragers zekerheid te bieden over de modaliteiten van het stelsel, maakte de Vlaamse Regering voor de indiening van de dossiers bijgevolg gebruik van een aanvangsperiode waarin de formele afhandelings- en beroepstermijnen nog niet liepen. In deze optiek is de aanvangsperiode bedoeld als een organisatorische overgangsperiode, die in de tijd doelbewust beperkt is tot 3 maanden. Vanaf 1 juli 2007 is Wonen-Vlaanderen wel gebonden aan de termijn van 3 maanden om een beslissing te nemen. Gebeurt dat niet, dan kan de aanvrager beroep indienen tegen het stilzitten van de betrokken dienst.

De overgangsperiode is bijna voorbij en werd goed benut. Op het vlak van de aanwerving moet worden vermeld dat ondertussen twaalf nieuwe personeelsleden werden geselecteerd. Een aantal zijn al bezig, van een aantal anderen loopt de aanwervingsprocedure. Voor het informaticasysteem werd deze periode benut om het systeem te testen en aan te passen. Sinds half juni is het systeem operationeel – u zei het al, mijnheer Penris – zodat de dossiers vanaf nu verwerkt kunnen worden in het systeem. We liggen met andere woorden mooi op schema.

Het agentschap Wonen-Vlaanderen neemt bovendien de nodige maatregelen om het verwerken van de dossiers zo vlot mogelijk te laten verlopen. In dit kader kan ik wijzen op drie maatregelen: voor alle dossiers worden ontvangstmeldingen verzonden zodat de aanvragers weten dat hun aanvraag goed werd ontvangen; overal is gestart met een controle van de dossiers op volledigheid; ten slotte worden de facturen reeds gecontroleerd op basis van een speciaal daarvoor ontwikkeld rekenblad, dat sinds april operationeel is.

Ik kan dus enkel maar concluderen dat vooralsnog niets erop wijst dat het agentschap Wonen-Vlaanderen deze opdracht niet zou aankunnen. Integendeel, de overgangsperiode is aangewend om een efficiënte afhandeling te organiseren en realiseren. Zonder die overgangsperiode was de toevloed niet beheersbaar geweest. Het ging hier in totaal toch over een paar duizend aanvragen bij de aanvang. We weten hoe groot de belangstelling en dus ook hoe hooggespannen de verwachtingen zijn bij het publiek.

Wat ten slotte de communicatie met de potentiële aanvragers betreft, verwijs ik naar mijn zeer uitvoerige antwoord

op de vraag die de heer Decaluwe hierover eind mei van dit jaar stelde. Ik herhaal en benadruk dat de communicatie door de administratie en de infolijn op een goede manier is voorbereid en aangepakt. Hierbij werd steeds gestreefd naar het volledig informeren van de particulier. Waar dit niet volledig kon gebeuren, werd de informatie naderhand steeds individueel bezorgd.

De voorzitter: De heer Penris heeft het woord.

De heer Jan Penris: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw volledige antwoord. Met u hoop ik dat dit alles niet in de soep zal draaien. Dat was de bezorgdheid van de aanvragers. Daar hebt u twee weken geleden op geantwoord.

Het is ook een bezorgdheid van uw administratie. Dat zijn immers de mensen die dit alles in de praktijk zullen moeten brengen en verwezenlijken. U bent al tijdig tegemoetgekomen aan een van hun zorgen, met het bezorgen van dat informaticasysteem. U kondigt ook aan dat er 12 bijkomende personeelsleden in dienst treden of dat binnenkort zullen doen. Ik hoop dat dit zal volstaan om de extra werkdruk die er zeker zal zijn op dat departement, op te vangen, en dat die mensen die deze zomer met vakantie wilden gaan, dat zullen kunnen doen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

– *De heer Jan Penris treedt als voorzitter op.*

Vraag om uitleg van de heer Ludo Sannen tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de rol van de onthaalbureaus en Huizen van het Nederlands bij de uitvoering van het nieuwe decreet betreffende het volwassenenonderwijs

De voorzitter: De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte leden, op 6 juni hebben wij het ontwerp van decreet betreffende het volwassenenonderwijs definitief goedgekeurd in de plenaire vergadering van het Vlaams Parlement.

Het decreet omvat heel veel bepalingen, maar één specifiek element heeft aanleiding gegeven tot discussie, namelijk de invoering van een inschrijvingsgeld voor opleidingen Nederlands Tweede Taal, en dan meer specifiek voor de richtgraden 1 en 2. Het decreet bepaalt dat een cursist die een opleiding NT2 wil volgen in een CVO, een Centrum voor Volwassenenonder-

wijs, hiervoor vanaf volgend schooljaar 0,50 euro per uur moet betalen.

Mijnheer de minister, zoals u weet, betreur ik dat deze bepaling van het decreet overeind is gebleven. Mijn argumenten hiervoor heb ik belicht tijdens mijn uiteenzettingen in zowel de commissie als de plenaire vergadering. Vanuit het oogpunt van de taalpolitiek lijkt het me voor de hand te liggen dat elke drempel moet worden weggenomen voor mensen die Nederlands willen leren, en dat er geen drempels mogen worden ingevoerd. Wij geven trouwens een totale vrijstelling voor algemene vorming. Vooraleer mensen met die algemene vorming kunnen beginnen, zouden ze eerst al wat Nederlands moeten kennen, maar daar wordt dan wel een drempel ingebouwd. Als we echt willen dat zoveel mogelijk mensen deelnemen aan onze samenleving, moeten financiële drempels uit de weg worden geruimd en mogen ze zeker niet worden gecreëerd. Ik had de indruk dat er een parlementair draagvlak bestond om dit te wijzigen, maar vooral onder impuls van u en uw kabinet heeft de VLD-Vivantfractie deze decreetswijziging niet willen aanvaarden.

De cursist heeft natuurlijk wel mogelijkheden om te worden vrijgesteld van het betalen van inschrijvingsgeld. Er is in een aantal vrijstellingscategorieën voorzien die gelden voor alle cursisten in het volwassenenonderwijs. Dan gaat het onder meer over mensen die van een leefloon leven, asielzoekers en werkzoekenden. Daarnaast is specifiek voor cursisten Nederlands Tweede Taal ook bepaald dat ze kunnen worden vrijgesteld van het inschrijvingsgeld, indien ze hun opleiding NT2 volgen in het kader van het inburgeringstraject. Als ze dit doen, blijven ze vrijgesteld voor opleidingen NT2 wat de richtgraden 1 en 2 betreft.

Gelet op de uitbreiding van de doelgroep inburgeraars als gevolg van de recente wijzigingen aan het Inburgeringsdecreet, kunnen we stellen dat ongeveer 90 procent – dat is natuurlijk een raming – van de anderstaligen potentieel in aanmerking komt voor een inburgeringstraject en dus ook via die weg een vrijstelling van inschrijvingsgeld kunnen verkrijgen. Op een totaal van 40.000 cursisten Nederlands Tweede Taal is dit natuurlijk een zeer omvangrijke groep. De betrokken centra voor volwassenenonderwijs geven alvast aan dat heel veel cursisten via deze weg een vrijstelling zullen proberen te krijgen. Een gevolg zal dus zijn dat de instroom in de onthaalbureaus voor een inburgeringstraject op heel korte tijd sterk zal toenemen. Daar zult u, als minister bevoegd voor Inburgering, misschien wel heel blij mee zijn, maar in het hele debat heb ik soms de indruk gehad dat het instrument dat was gecreëerd om meer inburgering te realiseren belangrijker was dan het realiseren van dat doel. Dat is mijn persoonlijke mening. Daarom moest dat inschrijvingsgeld koste wat het kost overheid blijven.

In de sector rijzen er echter heel wat vragen over de uitvoerbaarheid van deze maatregel. Tijdens de hoorzitting in de commissie voor Onderwijs over het decreet met betrekking tot het volwassenenonderwijs stelde de coördinator van het Huis van het Nederlands Antwerpen dat het onmogelijk is voor de onthaalbureaus en de Huizen van het Nederlands om al deze nieuwe kandidaat-inburgeraars op te vangen. Een gevolg zal zijn dat men al in september te maken zal hebben met een lange wachtlijst, dit keer niet bij de centra voor basiseducatie, maar wel bij de onthaalbureaus. De coördinator van het Huis van het Nederlands Antwerpen stelde zelfs dat als gevolg hiervan heel wat cursussen veel later of zelfs helemaal niet zullen kunnen beginnen en dat we in september met lege klassen zullen te maken hebben. Misschien was dat iets te scherp gesteld.

Bovendien verklaarde ze dat veel van deze anderstaligen helemaal geen nood hebben aan een opleiding MO, Maatschappelijke Oriëntatie, wat toch een onderdeel is van het inburgeringstraject. Omdat er op dit moment nog altijd geen handboek of test is uitgewerkt voor de opleiding MO, kunnen cursisten niet vrijgesteld worden als ze die opleiding niet nodig hebben. Men kan dat niet bepalen. Het is belangrijk om zolang de test en het handboek niet voorradig zijn, de vrijstelling voor de opleiding MO te geven aan iedereen die zich aanmeldt. Je kunt van mensen die hier soms al meer dan 10 jaar zijn, maar hun Nederlands willen bijwerken, niet verwachten dat ze nog de opleiding MO volgen. Op dit moment kun je niet eens nagaan of ze voldoende kennis hebben van onze maatschappij om vrijgesteld te worden.

Omdat we zoveel mogelijk mensen moeten aanmoedigen om Nederlands te leren, is het onverantwoord om te veel drempels in te bouwen. Door te verplichten om via het onthaalbureau te gaan, bouwen we een bijkomende drempel in en een administratieve last. Nederlands als tweede taal wordt nu vooral in modules aangeboden. Dat betekent dat je bijna om de 3 maanden een administratieve last van hen verwacht. Ik begrijp niet dat een liberaal kabinet deze administratieve last toch doorvoert. In welke mate zullen we hiermee de integratie van anderstaligen bevorderen?

Tijdens de bespreking van het decreet Volwassenenonderwijs in de plenaire vergadering van het parlement, stelde de VLD dat de Huizen van het Nederlands en de onthaalbureaus klaar zijn om uitvoering te geven aan deze nieuwe bepalingen. Voor zover ik weet, zijn de testen en het handboek voor de opleiding MO niet klaar. Ik kan me niet indenken dat er voldoende mankracht is om iedereen die zich aanmeldt dadelijk een intakegesprek te geven en een juiste oriëntering. Ik denk dat we hier waarschijnlijk een overgangsmaatregel moeten treffen. De aanmelding voor volgend

schooljaar zou misschien voldoende moeten zijn om vrijstelling te geven van inschrijvingsgeld voor het volgen van het Nederlands.

Mijnheer de minister, als deze maatregel aanleiding geeft tot een sterke terugloop van het aantal cursisten Nederlands, willen ik en onze fractie niet verantwoordelijk zijn. Dan moeten u en de VLD de verantwoordelijkheid dragen.

Ik hoop dat u overgangsmaatregelen neemt om deze dramatische ontwikkeling te vermijden. Bent u van mening, zoals de VLD-fractie stelt, dat de Huizen van het Nederlands en de onthaalbureaus klaar zijn om deze grote stroom inburgeraars in september op te vangen zodat mijn onrust en misschien te sterke verwijten ongegrond worden? Welke maatregelen hebt u al genomen of zult u nog nemen om tegemoet te komen aan de vragen van de Huizen van het Nederlands en de onthaalbureaus? Is er een kans dat er tijdelijke regelingen uitgewerkt worden zodat zeker oudkomers vrijgesteld worden van de opleiding MO? Bent u bereid om een wijziging van het decreet Volwassenenonderwijs te ondersteunen indien zou blijken dat mijn onheilspellende berichten uitkomen: een sterke terugloop van inschrijvingen en problemen met de cursus NT2? Laten we hopen dat de terugloop zich niet manifesteert door andere overgangsmaatregelen.

De voorzitter: De heer Van Dijk heeft het woord.

De heer Wim Van Dijk: Deze vraag komt voort uit een onenigheid binnen de meerderheid over een financiële bijdrage van een halve euro per uur, die zal worden ingevoerd bij de CVO's voor cursussen NT2. Dat is in mijn ogen veeleer een symbolisch bedrag. Ondanks kritiek bleef de bijdrage opgenomen in het decreet betreffende het volwassenenonderwijs en de mogelijke gevolgen komen nu op het bord van de minister van Inburgering.

Ik denk dat de heer Sannen de problemen wat al te scherp stelt, tot en met het doembeeld van lege klassen. Zo'n vaart zal het niet lopen, maar we kunnen er niet omheen dat men op het terrein zijn hart vasthoudt. Nu de bijdrage is ingesteld en er een 'ontsnappingsroute' ontstaat – als ik dat woord mag gebruiken – waarvan mogelijk gretig gebruik wordt gemaakt, lijkt het mij logisch om ook voor inburgeraars een bijdrage in te voeren. Daar hebben wij in het verleden al verschillende keren voor gepleit. Mijnheer de minister, bent u bereid om die piste te overwegen om mogelijke problemen te helpen voorkomen of oplossen?

Ik ben het niet eens met de vraag naar een tijdelijke regeling voor de opleiding MO. De heer Sannen roept het ontbreken van het handboek in als argument. Dat is niet de schuld van het beleid, maar wel van het geklun-

gel of zelfs de desinteresse bij de initiële opstellers van het boek. Daardoor werd een jaar verloren, en dat was zeer pijnlijk. Voorlopig moeten we blijven roeien met de riemen die we hebben, hoe onvolkomen ook. Er is geen nood aan een tijdelijke regeling.

De voorzitter: Mevrouw Berx heeft het woord.

Mevrouw Cathy Berx: Onze fractie is ervan overtuigd dat alle randvoorwaarden vervuld moeten zijn om een succes te maken van het inburgeringsbeleid, het onthaalbeleid en het diversiteitsbeleid. Dat moet het uitgangspunt zijn. Iedereen moet maximaal gestimuleerd worden om deel te nemen aan de door de overheid gefinancierde instrumenten. Er moet voor worden gezorgd dat iedereen onze maatschappelijke normen en waarden en onze taal onder de knie krijgt en op weg gezet wordt om een eigen levensloop uit te bouwen en aan de actieve kant van de samenleving terecht te komen.

We hebben bij de bespreking van het decreet Volwassenenonderwijs inderdaad een grote discussie gevoerd over de tarieven die betaald moeten worden. Ik herhaal dat minister Vandenbroucke heeft gezegd dat het in heel veel gevallen niet om 50, maar om 25 eurocent gaat. Dat neemt niet weg dat CD&V het initiatief heeft genomen om een amendement in te dienen om de lessen NT2 ook effectief kosteloos te maken voor de richtgraden 1 en 2. Dat is immers al het geval voor de CBE's. Er is dus geen reden om dat niet voor CVO te regelen. Dat lijkt in strijd met onze principiële houding dat een inburgeringstraject op zich wel betalend mag zijn, dat er een inschrijvingsgeld of een waarborg voor gevraagd mag worden, maar in feite is dat niet zo.

Er moet voor worden gezorgd dat de administratieve rompslomp zo beperkt mogelijk wordt gehouden. Personen die leven van een OCMW-uitkering, een leefloon of een andere vorm van ondersteuning of werkloos zijn, zouden de documenten die voor een vrijstelling nodig zijn niet per module moeten aanvragen, maar slechts eenmaal.

Ik ben het niet eens met de heer Sannen dat wie hier al 10 jaar verblijft, per definitie moet worden vrijgesteld van het volgen van een cursus MO. Uit artikel 13 blijkt dat het onthaalbureau het vormingsprogramma bepaalt na overleg met de betrokkene. Het onthaalbureau houdt onder meer rekening met de al verworven kennis en vaardigheden die de betrokkene aantoonbaar zal verwerven bij reguliere voorzieningen en zo meer.

Het decreet voorziet dus in instrumenten om een relatief gepast aanbod op maat van de betrokkene samen te stellen. Dat neemt niet weg dat in artikel 12 staat dat de regering de leerinhouden en de minimale doelstellingen bepaalt. Er moet dus wel nog wat gebeuren om de

onthaalbureaus de juiste instrumenten aan te reiken zodat ze kunnen bepalen hoe dat vormingsprogramma er voor de betrokkene het best uitziet. Het zou goed zijn over een instrument te beschikken dat zoveel mogelijk de link legt met het inburgeringstraject.

Mijn vraag is dan ook of het niet nuttig zou zijn systematisch te kiezen voor het inburgeringstraject als instrument om vrijstelling van kosten voor NT2 te verlenen, zodat de onthaalbureaus over alle instrumenten beschikken om dat efficiënt aan te pakken.

De heer Sven Gatz: De heer Sannen stelt enerzijds enkele pertinente praktische vragen waar de minister ongetwijfeld zal op antwoorden, anderzijds doet hij de minister een intentieproces aan. Het hele inburgeringsbeleid zou erop gericht zijn een instrumentarium tot stand te brengen, en niet om allochtonen of migranten te helpen emanciperen, de taal te leren en zo meer.

De heer Sannen is iets te weinig in deze commissie aanwezig om beschuldigingen van deze aard te kunnen uiten. Dat doet hem oneer aan.

Minister Marino Keulen: Ik heb altijd al een goede relatie met de heer Sannen onderhouden. Alleen de manier waarop hij de woorden 'u en uw kabinet' benadrukt, doet denken aan een wedstrijd zwartepieten. Ieder parlementslid heeft het recht om in eender welke commissie aan iedere beleidsverantwoordelijke vragen te stellen, maar zwarte pietten uitdelen is hier niet op zijn plaats. Deze maatregel is genomen door de voltallige regering, CD&V, N-VA, sp.a, spirit en Open VLD. Het is een collegiale beslissing geweest. Iedereen heeft alle pro's en contra's tegen elkaar kunnen afwegen.

Nu probeert men er op alle mogelijke manieren een draai aan te geven. Dit geeft blijk van enige kwaadwilligheid, terwijl het net om een heel genuanceerd verhaal gaat. Het hele inburgeringsbeleid heeft slechts één belangrijke doelstelling, mijnheer Sannen. Wie hier geregeld aanwezig is, weet dat. Iedereen moet actief kunnen participeren in deze samenleving en op eigen benen kunnen staan. Daar worden middelen en mensen voor ingezet tegen een zeer hoog tempo. Deze sector bestond voor 2003 nauwelijks of helemaal niet. Alles verloopt hier in vergelijking met het buitenland zonder schokgolven. Als ik dat zou willen, kan ik iedere week wel schreeuwende krantenkoppen halen om een of ander aspect aan te klagen of aan te kaarten. We opereren altijd in overleg en boeken resultaten. Er gebeurt heel wat. Ik zal straks de cijfers meegeven.

Het brede parlementaire draagvlak is belangrijk in het inburgeringsbeleid dat op emancipatie is gericht, want over de uitgangspunten wordt bijna niet meer gediscussieerd. Door zelf op het terrein veel met mensen te praten en te overleggen, zowel met aanbodverstrekkers als

met potentiële doelgroepen, wordt een breed draagvlak gecreëerd. Als ik met de mensen praat, zeggen ze me dat ik de eerste ben die duidelijk stelt wat er van hen wordt verwacht, wat de doelstellingen zijn, maar ook dat ze faire kansen krijgen. Mensen worden kansen geboden, maar ook aangesproken op de eigen verantwoordelijkheid. Het is niet de bedoeling om stokken aan te reiken waar men nadien de krantenkoppen mee haalt. Daar schieten we niets op. Het dient misschien enkel de eigen eer en glorie.

Rekening houdend met de korte tijdsspanne ben ik heel tevreden over het geboekte resultaat. In het parlement is er vanuit deze commissie ook een breed draagvlak voor gecreëerd.

Wat de vraag betreft of onthaalbureaus en de Huizen van het Nederlands klaar zijn om de grote stroom van inburgeraars in september op te vangen zodat er zich geen problemen voordoen bij de start van het schooljaar, kan ik het volgende stellen. Het inburgeringsbeleid is een jong beleid. Het oorspronkelijke decreet dateert nog maar van 28 februari 2003. Toen werd een heroïsche discussie gevoerd om het verplichte aspect van de inburgering als principe ingang te doen vinden.

Het wijzigingsdecreet van 14 juli 2006 heeft dit beleid grondig bijgestuurd. Er is toen welbewust voor gekozen om de wijzigingen stapsgewijs in te voeren zodat er tijd voor consolidatie was alvorens uit te breiden, nieuwe regelingen in te voeren en verdere stappen te zetten in de professionalisering van het inburgeringsaanbod. Het inburgeringsbeleid is geen geïsoleerd beleid, het zoekt maximaal aanknopingspunten met andere beleidsdomeinen en omgekeerd. Ik verwijs in dit verband naar het Inwerkingdecreet dat samen met het Inburgeringsdecreet werd goedgekeurd. Het is in samenwerking met collega Vandenbroucke tot stand gekomen. Werk en onderwijs zijn immers de belangrijkste hefboomen. Het wijzigingsdecreet van 14 juli 2006 werd maximaal afgestemd op het Inburgeringsdecreet en vice versa. Het werd op dezelfde regeringszitting goedgekeurd en op hetzelfde moment naar buiten gebracht. In uitvoering hiervan worden intussen uitkeringsgerechtigde oudkomers door de VDAB naar het onthaalbureau doorverwezen. Dat is belangrijk omdat alles dan onder de loep kan worden genomen.

Naar aanleiding van het uitwerken van een nieuw decreet op het volwassenenonderwijs is er eveneens voor gekozen om het inburgeringsbeleid via het decreet op het volwassenenonderwijs mee te versterken. Volwassenen die een cursus Nederlands als tweede taal of NT2 volgen bij een CVO en een inburgeringstraject gevolgd hebben of een inburgeringstest behaald hebben, of een inburgeringstraject volgen en dus een inburgeringscontract kunnen voorleggen, zullen geen

inschrijvingsgeld moeten betalen voor een cursus NT2 tot en met richtgraad 2.

Inburgering is immers méér dan het leren van Nederlands, collega Sannen. Wij willen de mensen die daar baat bij hebben maximaal stimuleren om ook de andere delen van het vormingsprogramma, namelijk MO, maatschappelijke oriëntatie, en/of LO, loopbaanoriëntatie, te volgen. Het koppelen van inburgering aan andere beleidsdomeinen heeft tot gevolg dat de uitgetekende groeicurve op een bepaald moment toch gaat pieken. Dit doet zich nu ook voor.

De opportuniteit die het decreet volwassenenonderwijs biedt voor het inburgeringsbeleid, zorgt er tegelijkertijd ook voor dat de onthaalbureaus in de aanloop naar de inschrijvingen voor een NT2-cursus in een CVO meer klanten zullen moeten bedienen. Deze plotse toename van de vraag zal de onthaalbureaus niet in een financieel debacle storten, want ze beschikken over voldoende middelen. Ze beschikken ook over voldoende personeel. Maar ik besef wel dat het niet vanzelfsprekend is voor de onthaalbureaus om goed en vlug in te spelen op de piek in de vraag die zich zal aandienen.

Zonder te ontkennen dat de instroom bij de onthaalbureaus zal toenemen – wat ook de bedoeling was van het koppelen van het inburgeringsdecreet en het decreet volwassenenonderwijs –, wil ik toch de extra instroom bij de onthaalbureaus nuanceren. Voor cursisten die NT2 gevolgd hebben of volgen bij de basiseducatie, blijft de NT2 cursus gratis. In het verslag van de Commissie voor Onderwijs van 21 mei 2007 staat dat ervan uitgegaan wordt dat ongeveer 90 percent van de cursisten in CVO kan worden vrijgesteld van het inschrijvingsgeld voor de cursus NT2 richtgraad 1 en 2.

Als we uitgaan van een totaal aantal cursisten NT2 van 40.000, het getal dat u ook vooropstelt, zullen circa 36.000 cursisten geen inschrijvingsgeld moeten betalen voor de cursus NT2 richtgraad 1 en 2. Hiervan worden een aantal vrijgesteld omdat ze al een inburgeringattest behaald hebben. Op 31 maart 2007 spreken we van 9300 inburgeringattesten die sinds 1 april 2004 zijn uitgereikt. Deze cursisten hebben hun inburgeringattest van het onthaalbureau ontvangen en zullen dus niet meer naar het onthaalbureau moeten gaan om dit attest te ontvangen.

Het zou van weinig realiteitszin en bescheidenheid getuigen om te stellen dat alle NT2-cursisten die geen inburgeringattest hebben, het volgende schooljaar inburgeringsklant zullen worden. Dat zal ook niet het geval zijn, want volgens de berekeningen van Onderwijs zou ongeveer 50 percent van die 36.000 mensen vrijgesteld worden van inschrijvingsgeld via andere vrijstellingen. Er geldt immers sowieso een volledige vrijstelling van inschrijvingsgeld voor de meest kwetsbare groepen. Het gaat onder meer om personen die potentieel inburgeraar zijn,

maar tegelijkertijd mogelijks ook een inkomen verwerwen via maatschappelijke dienstverlening, of een leefloon, of hiervan ten laste zijn; via een wachtuitkering of een werkloosheidsuitkering voor een opleiding die gevolgd wordt in het kader van een door de VDAB erkend traject naar werk voor niet-werkende, verplicht ingeschreven werkzoekenden die op het moment van hun inschrijving nog geen recht op een wachtuitkering hebben verworven of asielzoeker zijn.

U vroeg me ook naar de maatregelen om tegemoet te komen aan de verzuchtingen van de Huizen van het Nederlands en de onthaalbureaus. Het is de bedoeling om via het decreet volwassenenonderwijs mensen te stimuleren om – als ze daar baat bij hebben – niet alleen taallessen te volgen, maar daarnaast ook MO of LO. Nagaan of iemand baat heeft bij een cursus Maatschappelijke Oriëntatie impliceert dat deze behoefte zo professioneel mogelijk kan worden getest. Zoals bekend, beschikken we momenteel niet over de nodige testen. Testen ontwikkelen, dat schudt men echter niet zomaar uit de losse pols. Dat moet gekaderd worden in een globale methodische aanpak van het aanbod MO, met inbegrip van een handboek MO en met inbegrip van testinstrumenten. We willen ervoor zorgen dat die testen er zijn begin 2008. We maken nu volop werk van het handboek MO. De ontwikkeling van de testinstrumenten wordt uitbesteed aan een externe instantie.

Mijn kabinet pleegt ondertussen ook overleg met de Huizen van het Nederlands om na te gaan of en in hoeverre de toename van de werklust een toename van de middelen zou verantwoorden. De subsidies van de Huizen van het Nederlands werden in 2007 echter al verhoogd met 1 miljoen euro ten opzichte van 2006. Het budget in 2006 bedroeg 2,5 miljoen euro, wat een stijging inhoudt van 40 percent. Deze budgetverhoging werd precies ingeschreven om tegemoet te komen aan de bijkomende taken die de Huizen van het Nederlands zullen moeten vervullen, onder meer in het kader van het gewijzigde Inburgeringsdecreet en in uitvoering van de Vlaamse Wooncode.

Om te vermijden dat mensen in september geen lessen Nederlands zouden kunnen volgen omdat het onthaalbureau nog niet de tijd heeft gehad om een intakegesprek te doen en een inburgeringscontract op te maken, heb ik met minister Vandenbroucke afgesproken dat tijdelijk – als overgangmaatregel – het attest van aanmelding bij het onthaalbureau door de onderwijsinstanties zal worden aanvaard als attest in het kader van inburgering dat recht geeft op vrijstelling van inschrijvingsgeld voor de start van de cursus NT2. Mijn administratie heeft de onthaalbureaus hierover geïnformeerd.

Mijnheer Sannen, u had ook een vraag over een tijdelijke regeling om oudkomers vrij te stellen van de opleiding MO. Ofwel hebben sommige oudkomers

baat bij een cursus MO en moeten we testen of ze er ook profijt uit zullen halen, ofwel heeft geen enkele oud-komer baat bij een dergelijke cursus. Ikzelf ben een believer. Ik geloof sterk in het belang van de opleiding MO en wil vermijden dat deze opleiding onder druk van tijdelijke omstandigheden aan geloofwaardigheid zou moeten inboeten. Dat verklaart ook de eerder vermelde methodische aanpak tot het ontwikkelen van een handboek Maatschappelijke Oriëntatie, met inbegrip van testinstrumenten.

Omdat wij op dit ogenblik nog niet over de nodige testinstrumenten voor de cursus MO beschikken, heb ik met minister Vandenbroucke afgesproken dat tijdelijk, in afwachting van testinstrumenten, cursisten die een inburgeringscontract willen sluiten en zich inschrijven voor een cursus NT2, richtgraad 2, vrijgesteld zullen worden van de cursus Maatschappelijke Oriëntatie. Cursisten die richtgraad 1 hebben gevolgd, kennen Nederlands op een basis- en overlevingsniveau. We vermoeden dat de meesten onder hen door het volgen van de cursus Nederlands al enigszins de competenties verworven hebben die vooropgesteld worden in de cursus MO.

Om te vermijden dat door het ontbreken van testinstrumenten de uitvoering van zowel het decreet op het Volwassenenonderwijs als het Inburgeringsdecreet onder druk zou staan, geldt dus voorlopig de afspraak dat cursisten NT2 die richtgraad 2 volgen en een inburgeringscontract willen sluiten, vrijgesteld kunnen worden van MO. Mijn administratie heeft de onthaalbureaus hierover geïnformeerd.

Ik ben uiteraard bereid om, mocht dit nodig blijken, samen met de minister van Onderwijs te onderzoeken welke andere tijdelijke maatregelen dan degene die ik hierboven heb vermeld, er best genomen worden om de deelname aan de cursussen NT2 bij de CVO het komende schooljaar niet te laten hypothekeren door praktische beslommingen. Ik besef heel goed dat de onthaalbureaus en de Huizen van het Nederlands een drukke en zware periode tegemoet gaan. Ik geloof er echter ook in dat ze dit zullen doorstaan en tegelijk goed werk zullen leveren. Het zijn veerkrachtige organisaties met een zeer klantgerichte ingesteldheid. En als het toch dreigt mis te lopen, dan zal ik onmiddellijk laten onderzoeken of er praktische oplossingen mogelijk zijn. Ik zal mijn kabinet en administratie in elk geval de opdracht geven om de komende maanden in direct contact te staan met zowel de onthaalbureaus als de Huizen van het Nederlands.

Het moet ook duidelijk zijn dat, als we het doen, dat in overleg met de regering zal gebeuren. Ik zal hierin geen soloslim spelen. Deze maatregel is ook collegiaal genomen, wat daarover ook gezegd moge wordt. Uiteraard moeten we bij een nieuw beleid steeds open staan voor een evaluatie en bereid zijn er conclusies uit te trekken. Als we dat doen, doen we dat in de regering als groep.

De voorzitter: De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen: Mijnheer Gatz, ik wil hier duidelijk stellen dat ik niet de bedoeling heb het Inburgeringsdecreet te evalueren. Ik volg echter wel al sinds 1995 het beleidsdomein onderwijs. Hier worden twee zaken aan elkaar gekoppeld, namelijk een inburgeringsbeleid, dat waarschijnlijk zijn nut heeft – wie ben ik om daaraan te twijfelen? –, en een onderwijsbeleid, met de daar al lang geldende principes en uitgangspunten. Die worden geheroriënteerd en anders ingevuld. Dat is de oorzaak van het probleem en van het conflict. Daarom moet er een afweging worden gemaakt, die collegiaal werd gemaakt in de regering.

Maar daarnaast is er ook een parlement. Na het debat en de hoorzittingen in de commissie voor Onderwijs zijn de meningen bij de parlementsleden toch wel enigszins geëvolueerd. Als parlementsleden niet alleen omwille van praktische problemen, maar ook door de principiële uitgangspunten over het aanbieden van het Nederlands nieuwe inzichten krijgen, waarbij toch wel vragen worden gesteld over het collegiale standpunt van de regering, dan heeft het parlement nog altijd het recht en de mogelijkheid om daar enige wijzigingen in aan te brengen. Ik dacht dat daarvoor een draagvlak werd gecreëerd. De boze toon die ik aansla, komt voort uit het feit dat het parlement zijn werk niet op een volwaardige manier heeft kunnen doen.

Ik verwijt de regering niet dat ze een afweging heeft gemaakt. Ik zeg alleen dat op basis van de besprekingen in de commissie voor Onderwijs, op basis van de hoorzittingen, op basis van de bijkomende input, er een draagvlak leek te ontstaan om te zeggen dat het op dit moment niet wenselijk was om het inschrijvingsgeld voor NT2 te handhaven. Ik zeg dat niet om het inburgeringsbeleid onderuit te halen, maar net omwille van een reeks andere elementen.

Ik ben natuurlijk wel blij met de belangrijke zaken die ik heb gehoord. Mevrouw Berx, er is inderdaad geen test op dit moment. Ik zeg niet dat iemand die hier 10 jaar woont geen MO nodig heeft. Ik volg de redenering van minister Keulen. Ik heb wel een probleem met het feit dat, als we niet kunnen testen wat de nood en de behoefte is, we iets zomaar opleggen. Minister Keulen stelt nu dat een tijdelijke vrijstelling wordt gegeven of, laat me het zo stellen, dat de verplichting niet wordt opgelegd. Op het ogenblik dat de nodige testen en antwoorden beschikbaar zijn, kan beter worden geoordeeld wat de behoeften zijn van degene die zich wil inburgeren en van degene die zich bij een onthaalbureau of bij het Huis van het Nederlands aanmeldt. Dat antwoord verheugt me.

U stelt terecht dat tijdens het volgende schooljaar een attest van aanmelding als voldoende moet worden

beschouwd om de vrijstelling te geven. Op die manier wordt de drempel, die zou kunnen leiden tot minder cursisten, weggenomen. Er worden inderdaad middelen vrijgemaakt voor de Huizen van het Nederlands, er wordt werk gemaakt van onthaalbureaus, waarschijnlijk wordt nog bijkomend personeel aangeworven of ter beschikking gesteld. Ik kan daar niet over oordelen, want ik volg dat debat onvoldoende. Ik weet wel dat daaraan wordt gewerkt. Uiteindelijk wordt nu een overgang gerealiseerd, die – hopelijk – leidt tot een grote toevloed.

Ik hoop dat er volgend jaar evenveel cursisten NT2 zullen zijn. Gelet op het feit dat we op 1 september niet overal de intakegesprekken kunnen voeren en kunnen zorgen voor de oriëntatie, moet een attest van aanmelding voldoende zijn.

Mijnheer de minister, de toon van mijn vraag was nogal hard. Dat had echter meer te maken met het feit dat het parlement zijn rol niet heeft kunnen spelen. Ik ben wel tevreden dat er tijdelijke maatregelen worden genomen zodat het aantal cursisten NT2 in september niet zal afnemen.

De voorzitter: Mevrouw Berx heeft het woord.

Mevrouw Cathy Berx: Mijnheer de minister, ik ben absoluut tevreden met het antwoord.

Toch moet me iets van het hart. Als we kijken naar de resem overgangs- en remediërende maatregelen die moeten worden genomen, moeten we ons afvragen of we geen principiële keuze moeten maken voor de richtgraden 1 en 2 van NT2. In totaal zullen 90 percent van de mensen die in aanmerking komen voor NT2 of die NT2 zullen volgen, om de een of andere reden – hetzij via een inburgeringstraject, hetzij via de andere systemen van vrijstelling – worden vrijgesteld. Je kunt je daarbij afvragen of we voor die 10 percent die nog zullen betalen principieel de keuze moesten maken om voor de richtgraden 1 en 2 een inschrijvingsgeld vast te leggen. Wij moeten dat ten gronde verder bespreken en oplossen. Wij moeten dat blijven koppelen aan de idee dat er nog altijd voldoende prikkels moeten zijn om mensen die baat hebben bij het volgen van MO ertoe aan te zetten effectief MO te volgen. Dat is de cruciale uitdaging: stel het vrij, maar waak erover dat iedereen die baat heeft bij het volgen van MO ook effectief MO en de loopbaanoriëntering volgt.

Wat de test betreft, mijnheer Sannen, hebben wij hetzelfde gezegd. Maar misschien was ik niet heel duidelijk.

De voorzitter: De heer Van Dijk heeft het woord.

De heer Wim Van Dijk: Ik betreur dat er een tijdelijke vrijstelling komt voor MO, voor de richtgraad 2. Ik weet

dat het ontbreken van een handboek en van de test praktische problemen doet rijzen, maar die tijdelijke vrijstelling vind ik een stap te ver. Men had evengoed het omgekeerde kunnen doen en iedereen de cursussen MO laten volgen. Dat zou een betere oplossing zijn geweest.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Michèle Hostekint tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over het aanbod aan sociale leningen

De voorzitter: Mevrouw Hostekint heeft het woord.

Mevrouw Michèle Hostekint: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, het is algemeen geweten dat de Vlaamse Regering het uitdrukkelijke voornemen heeft om het bezit van een eigen woning in Vlaanderen te blijven stimuleren. Een van de middelen om dit te verwezenlijken is het aanbieden van sociaal woonkrediet. Het stelsel van sociale leningen, zoals het wordt aangeboden door het Vlaams Woningfonds, de Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen en de erkende kredietmaatschappijen, vervult nog altijd een belangrijke rol als efficiënt middel ter bevordering van eigendomsverwerving.

Zoals uit uw beleidsbrief blijkt, hebben de sociale leningen de voorbije jaren een opmerkelijke evolutie doorgemaakt. Enerzijds is het aantal leningsakten de voorbije jaren gedaald. Anderzijds stellen we vast dat het leenvolume stijgt. Die stijging is haast uitsluitend te danken aan een toename van het gemiddelde ontleeningsbedrag.

De voorbije jaren zijn er verscheidene maatregelen genomen om de slagkracht van de sector te verbeteren, bijvoorbeeld het verruimen van de doelgroep van het Vlaams Woningfonds tot gezinnen met één kind. Ook werd de maximumverkoopwaarde opgetrokken tot 160.000 euro. Bovendien werd het absolute leningsbedrag afgeschaft.

Uit een persmededeling van de Vlaamse Regering blijkt dat sociale leningen die worden verstrekt door de erkende kredietmaatschappijen nog aantrekkelijker worden gemaakt. Men is nu in staat om leningen af te sluiten tot 100 percent van de waarde van de woning in plaats van de vroegere 80 percent.

Het positieve effect van al deze maatregelen is de voorbije jaren duidelijk geworden. In de pers vernamen we recent dat het Vlaams Woningfonds een alarmkreet

slaakt. Het VWF kreeg de voorbije maanden immers zoveel aanvragen voor het verstrekken van goedkopere hypothecaire leningen aan gezinnen met een beperkt inkomen, dat zich op het einde van het jaar een budgettair probleem zal voordoen. Anders gezegd: als het huidige aantal leningaansvragen op peil blijft, is er op het eind van dit jaar geen geld meer om alle aanvragen uit te betalen.

In dit verband wil ik u, mijnheer de minister, een aantal vragen stellen. Zijn de problemen van de sector u bekend? Is er in dit verband al overleg gepleegd? Overweegt u een verhoging van de middelen opdat alle kredietaanvragen en engagementen dit jaar kunnen worden uitgevoerd? Indien het aantal aanvragen voor sociale leningen het aanbod en het kredietvolume overstijgt, overweegt u dan een prioriteiten- en een doelgroepenregeling uit te werken zodat wie het meest behoefte heeft aan dat soort leningen het eerst in aanmerking kan komen? Of kiest u voor een regeling op basis van of men een woning renoveert, een oude woning aankoopt, een nieuwe woning wil bouwen? Zo ja, hoe zou een dergelijke regeling er dan uitzien en op basis van welke criteria? Het is voor de mensen niet altijd even gemakkelijk om hun weg te vinden in de uiteenlopende leningsmodaliteiten van de drie soorten aanbieders van sociale leningen. Onder meer om de samenwerking tussen de verstrekkers van sociaal krediet te verhogen, kondigde u eerder aan dat u een studie bureau zou gelasten met de opdracht om een voorstel uit te werken dat het sociaal krediet doorzichtiger en gemakkelijker bereikbaar maakt. Is deze opdracht al uitgevoerd en zo ja, wat is daarvan het resultaat?

De voorzitter: Mevrouw Heeren heeft het woord.

Mevrouw Veerle Heeren: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de problematiek van de harmonisering van de sociale leningen is al meermaals in deze commissie aan bod gekomen. Ik laat in het midden of de vraag van het VWF terecht is, maar ik denk niet dat hij los van die vraag naar harmonisering kan worden bekeken.

We hebben in dit parlement in 2005 twee moties goedgekeurd waarmee we heel uitdrukkelijk vroegen om een vereenvoudiging en harmonisering van het stelsel. Al wie de sector volgt, weet dat er vandaag drie systemen bestaan en dat die nog altijd niet op elkaar zijn afgestemd. Het verrast mij dan toch een beetje dat de Vlaamse Regering vrij recent heeft beslist om een aantal aanpassingen door te voeren voor bijvoorbeeld het stelsel van de sociale leningen door erkende kredietmaatschappijen, terwijl zij anderzijds tegelijk in de mogelijkheid voorziet voor het VWF om tot 100 procent van de waarde van de woning te ontfemen en het bedrag op te trekken tot 200.000 euro. Ik beweer niet dat dit geen terechte maatregelen zijn, maar ik vind eerlijk gezegd dat we eerst het probleem van de

vereenvoudiging en harmonisering van het systeem moeten aanpakken, alvorens te tornen aan de voorwaarden van de individuele systemen.

De voorbije maanden werd een kans gemist. Anderzijds kan ik mij toch herinneren dat u, mijnheer de minister, recent in deze commissie aankondigde dat het debat over de harmonisering in het najaar zou worden gevoerd. Wat het VWF betreft: het is positief dat we lezen dat er veel vraag is. Wij hebben in het verleden altijd gezegd dat sociale leningen wél belangrijk zijn op het ogenblik dat er zich wijzigingen voordoen in het privésegment. Anderzijds vraag ik mij af of het VWF, dat onmiddellijk naar de Vlaamse Regering stapt voor bijkomende middelen, dan geen eigen reserves heeft. Hoe groot zijn die eigen reserves? Zal het die op termijn inzetten?

Mijnheer de minister, onze partij stelt zeer nadrukkelijk de vraag om in het najaar dat debat over de harmonisering te voeren. Als we daarover een akkoord hebben, zijn we uiteraard bereid om te kiezen voor een bepaald stelsel en om ervoor te zorgen dat het budget zo groot mogelijk is, zodat we kunnen tegemoetkomen aan de vragen vanuit de samenleving.

De voorzitter: Mevrouw Guns heeft het woord.

Mevrouw Dominique Guns: Ik heb weinig toe te voegen aan wat mevrouw Heeren zegt, zij neemt mij de woorden uit de mond. Ik heb de vraag over de harmonisering al eens gesteld. Daar mag inderdaad eens werk van worden gemaakt. De mensen die gebruik willen maken van een dergelijke lening, moeten door de verschillende modaliteiten en voorwaarden waaraan moet worden voldaan soms heel wat zoekwerk verrichten. Ik wil er dan ook op aandringen dat het overleg over de harmonisering van die leningen zou starten.

Ik vroeg mij toen ik deze vragen las net zoals mevrouw Heeren ook af of die instellingen dan geen reserves hebben opgebouwd. Hoe verlopen de financieringsstromen naar die instellingen?

De voorzitter: Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen: Mijnheer de voorzitter, de kwestie van de sociale leningen is voor mij cruciaal. Je moet ook sociale huisvesting organiseren met het oog op eigendomsverwerving. Mensen die niet kapitaalkrachtig zijn, moeten de kans krijgen om de eigendomsdroom – de baksteen in de maag van elke Vlaming – te realiseren.

Ik heb gisteren nog de mensen van het VWF bij me gehad. Zelfs mensen met een vervangingsinkomen komen bij hen in aanmerking. Dat is een van de redenen waarom ik zelf ook pleitbezorger blijf van deze

sociale leningen. Deze categorie mensen hoeft vandaag zelfs niet binnen te lopen bij de commerciële banken. Het is vandaag immers moeilijk voor een eenoudergezin om daar een lening te krijgen, tenzij de hele familie en de rest van de stamboom zich borg stelt. Hier wordt dus een belangrijke taak vervuld, namelijk eigendomsverwerving mogelijk maken bij mensen die van nature niet over basiskapitaal beschikken. Dat is een soort sociale huisvesting op het vlak van eigendomsverwerving.

Zoals de dames Hostekint, Heeren en Guns dus terecht opmerken, blijft het verder stimuleren van het eigen woningbezit een belangrijke doelstelling van deze regering en mijn beleid. In het begin van deze zittingsperiode zagen we dat het stelsel van bijzondere gesubsidieerde sociale leningen van het Vlaams Woningfonds en de VMSW aan een actualisering toe was. De gehanteerde normen, vooral met betrekking tot de maximale verkoopwaarden, waren niet meer aangepast aan de gewijzigde marktomstandigheden, wat zich vertaalde in een constante daling van het aantal toegekende leningen. Ondertussen zijn de voorwaarden aangepast. We zien meteen dat dit leidt tot succes. De doelgroep van het Vlaams Woningfonds is inderdaad verruimd tot gezinnen met één kind ten laste. Het maximaal te ontlenen bedrag is aangepast. Voor zowel het VWF als de VMSW zijn de maximale verkoopwaarden van de woningen opgetrokken.

Er is ook nog een derde speler. Daar heeft de regering vorige vrijdag beslissingen over genomen. Vanaf 1 juli zijn de voorwaarden voor de sociale leningen die worden verstrekt door de erkende kredietmaatschappijen aangepast. Dat zijn er 47 in Vlaanderen. De maximale verkoopwaarde is ook hier opgetrokken tot 200.000 euro. Er wordt een gewestwaarborg verleend op de funding, wat zal leiden tot goedkopere tarieven voor de sociale lener. Herfinancieringsleningen zijn nu ook mogelijk. De eenmalige premie die de lener betaalt voor de gewestwaarborg zakt van 0,25 percent tot 0,20 percent.

Dat de doorgevoerde aanpassingen ook een budgettaire impact zouden hebben, was duidelijk. Er is in de loop van deze legislatuur dan ook in bijkomende middelen voorzien. Het investeringsvolume voor het Vlaams Woningfonds is sinds 2006 opgetrokken met 100 miljoen euro en bedraagt in 2007 248.242.000 euro. Het investeringsvolume voor de VMSW is in 2005 al verhoogd met 30 miljoen euro en bedraagt nu 126.671.000 euro. Mevrouw Hostekint, zoals verwacht hebben deze maatregelen hun effect niet gemist. In 2006 heeft het Vlaams Woningfonds opnieuw de kaap van 2000 sociale leningen gehaald. Ook bij de VMSW stijgt de vraag naar sociale leningen. Deze tendens wordt verder nog versterkt door de stijgende marktrentevoeten, waardoor het voordeel van een sociale lening opnieuw duidelijker zichtbaar wordt. Van beide instellingen heb ik dan ook het signaal gekregen dat de kans bestaat dat het huidige volume niet zal volstaan om alle aanvragen te honoreren.

Voor de VMSW hebben we, dankzij het schrappen van een aantal onbelaste verbintenissen binnen het begrotingsprogramma Wonen, een verhoging kunnen doorvoeren, waardoor het volume voor 2007 stijgt met 19,8 miljoen euro. Dat leidt tot een resultaat van 146.471.000 euro. Voor het Vlaams Woningfonds was een dergelijke operatie niet mogelijk. Gisteren nog is er dan ook overleg geweest met een delegatie van het Vlaams Woningfonds. Ook hier is er een voorstel tot oplossing, via de activering van de onbeschikbare reserves van het fonds B2 van het Vlaams Woningfonds. U kent dat, mevrouw Heeren. Hierover wordt eerstdaags overleg gepleegd met minister Van Mechelen. Dit lost het probleem voor 2007 op, zodat een mogelijke prioriteiten- of doelgroepenregeling, waarnaar mevrouw Hostekint verwees in haar vraag, niet aan de orde is. Voor 2008 worden extra middelen gevraagd. Deze vraag komt in het najaar ook in deze commissie aan bod, wanneer de laatste hand wordt gelegd aan de begroting 2008.

Mevrouw Hostekint, wat uw laatste vraag betreft, klopt het dat er nog moet worden gestreefd naar een harmonisatie van de verschillende sociale leningstelsels. Dat was ook de grote bezorgdheid van mevrouw Guns en mevrouw Heeren. De studie die door het studie bureau PKF Bedrijfsrevisoren werd uitgevoerd, paste in dit streven. De resultaten van deze studie zullen door de administratie, in overleg met de sector, worden bekeken, met het oog op een mogelijke omzetting in het beleid. Deze oefening is gepland na het afronden van het socialehuurbesluit en het financieringssysteem, waaraan we nu de absolute prioriteit geven. In het vroege najaar, na het parlementaire reces, komt die harmonisatie aan bod.

Ik wil er in dit verband toch wel nog op wijzen dat het nadeel van de verschillende stelsels al voor een groot deel is opgevangen door de Interestvergelijker, een instrument dat aansluit op de premiezoeker. Het grote probleem in het verleden was dat de mensen niet goed wisten waar ze zoal terechtkonden voor een sociale lening, en dat ze dan soms bij een instelling terechtkwamen die niet de voor hen voordeligste sociale lening aanbood. Met de Interestvergelijker wordt dit opgevangen. Met de premiezoeker krijgen mensen een overzicht van de instellingen waar ze in hun eigen specifieke situatie terechtkunnen voor een sociale lening. Met de Interestvergelijker zien ze bovendien meteen welke sociale lening voor hen het voordeligst is.

Ondertussen bestaan die drie elementen naast elkaar – ik weet het. Maar ze werken wel, en voor de mensen is het het belangrijkste dat ze er terechtkunnen. Al die mensen zouden anders hun droom van een eigen huisje, van een eigen bezit, van een eigen vastgoed, hebben kunnen opbergen. Vandaag boeken we daar resultaten. Dat is ook heel belangrijk. In het najaar komt dan de harmonisatie van de diverse stelsels op de agenda.

De voorzitter: Mevrouw Hostekint heeft het woord.

Mevrouw Michèle Hostekint: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik ben blij te vernemen dat het probleem alleszins al voor dit jaar zal worden opgelost.

Ik neem er ook akte van dat de resultaten van de studie na het zomerreces zullen worden geëvalueerd. Dan zullen we hier de discussie over de harmonisatie van die stelsels kunnen voeren.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Cathy Berx tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de stand van zaken van een rapport met beleidsaanbevelingen over illegale verblijvers

De voorzitter: Mevrouw Berx heeft het woord.

Mevrouw Cathy Berx: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, tijdens het nogal geanimeerde plenaire actualiteitsdebat in januari over de aangekondigde studie met betrekking tot de illegalenproblematiek zei u: “Het globale rapport met de bijhorende beleidsaanbevelingen mogen we ten laatste in juni van dit jaar verwachten. Juiste cijfers zijn net de bedoeling van het federale onderzoek.”

De onderzoeksoopdracht van de Vlaamse overheid had vooral betrekking op het gebruik van de maatschappelijke voorzieningen en lokale overheidsdiensten door illegale verblijvers. Ik verwijs hiervoor naar het regeerakkoord, dat duidelijk stelt dat de federale overheid, de Vlaamse overheid en de lokale besturen moeten samenwerken om een aantal problemen aan te pakken, met name ook de illegaliteit. De bedoeling van de studie was – en dat is bekend, denk ik – erop toe te zien dat het federale beleid inzake illegaal verblijven en het uitwijzingsbeleid, dat verbonden is met het vreemdelingenbeleid, niet zou worden doorkruist door een aantal Vlaamse beleidsmaatregelen, met dien verstande dat het decreet van 1998 met betrekking tot de etnisch-culturele minderheden ook een onderdeel bevat over de opvang van illegale verblijvers.

Mijnheer de minister, de informateur heeft in zijn ingediende rapport een duidelijk onderdeel opgenomen met betrekking tot illegaal verblijf. Hij stelde dat er 100.000 illegale verblijvers zouden zijn. In het actuele rapport van de Hoge Raad voor de Werkgelegenheid is er sprake van 87.700 illegale verblijvers. Ik weet wel dat het federale onderdeel moest handelen over het aantal illegale verblijvers, terwijl het onderdeel van de Vlaamse overheid betrekking heeft op een aantal andere aspecten. Toch lijkt

het me nuttig zo snel mogelijk kennis te kunnen krijgen van dit rapport. Is het onderzoek – en het rapport – ondertussen afgerond? Wanneer zullen de resultaten worden besproken? Mocht het rapport al zijn afgerond, welke beleidsaanbevelingen worden erin gedaan?

De voorzitter: De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Wim Van Dijck: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, het lijkt me inderdaad belangrijk dat we een zicht krijgen op de beide onderdelen, rapporten en onderzoeken, dus ook op het onderzoek dat de federale regering heeft besteld. Is ook dat onderdeel helemaal afgerond? Zo ja, zal het dan samen met het Vlaamse onderdeel in overweging worden genomen bij de besprekingen? Dat leek me immers een heikel punt tijdens het actualiteitsdebat dat we hier toch vooral onze Vlaamse bevoegdheden niet zouden overschrijden. Ik vind dit wel belangrijk. We kunnen niet doen alsof dat rapport niet bestaat en dat onderzoek, dat vooral gericht is op de aantallen, voor ons van geen enkel belang is. Ik dring erop aan dat die twee onderdelen ook in dit parlement aan bod zouden komen tijdens de besprekingen.

De voorzitter: Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen: Inderdaad. Ik vind dat een evidente vraag. We hebben een prematuur debat gehad. De studie werd aangekondigd en er was meteen een debat over. Dat was een beetje kafkaïaans.

Mevrouw Berx en mijnheer Van Dijck, in opdracht van zowel de federale als de Vlaamse overheid heeft RISBO, een vakgroep van de Erasmus Universiteit van Rotterdam, onder leiding van professor Engbersen, het onderzoek verricht: ‘Nieuwe migranten in België. Illegaliteit, uitsluiting en de rol van immigrantengemeenschappen bij de inbedding van illegale vreemdelingen’. Men spreekt altijd over de studie Van San, maar het gaat eigenlijk om de vakgroep onder leiding van professor Engbersen. Het Vlaamse onderdeel van het onderzoek is afgelopen en het onderzoeksrapport is afgerond, maar er zijn nog geen Vlaamse beleidsaanbevelingen. Daar wacht ik nu op. Ik hoop dat het op heel korte termijn gebeurt, want ik wil het ook zelf weten.

Door de samenhang met het federale onderzoeksluik is afgesproken om naast het Vlaamse rapport tegen medio 2007 tevens een globaal – dus federaal en Vlaams – eindrapport met beleidsaanbevelingen op te leveren. Daar de federale onderzoeksresultaten nog niet beschikbaar zijn, is er nog geen globaal eindrapport met beleidsaanbevelingen opgeleverd. Dat komt dus ook doordat de Vlaamse beleidsaanbevelingen er nog niet zijn.

Ik opteer ervoor om de bespreking van de onderzoeksresultaten in deze commissie pas te houden als het

globale eindrapport beschikbaar is. De problematiek van mensen zonder wettig verblijfsstatuut is immers een aangelegenheid die niet enkel op federaal of op gemeenschapsniveau kan worden bekeken.

Welke beleidsaanbevelingen worden in het rapport gedaan? Zoals eerder aangehaald is het onderzoek op Vlaams niveau afgerond, maar is het globale eindrapport nog niet opgeleverd, waardoor we nog niet over de Vlaamse beleidsaanbevelingen beschikken. We verwachten die een van de volgende weken. Vanzelfsprekend ben ik bereid ze dan te bespreken in deze commissie.

Mevrouw Berx, hoewel het debat nog niet kan worden gevoerd, wil ik u wel informeren over de inhoud van het Vlaamse onderzoeksrapport. Naast een situering van het Belgische beleid over vreemdelingen zonder wettig verblijfsstatuut, beschrijft het Vlaamse onderzoeksrapport in hoeverre mensen zonder papieren, ondanks of dankzij dit beleid, in staat zijn een bestaan op te bouwen in België. Meer specifiek wordt nagegaan op welke wijze zij toegang krijgen tot maatschappelijke voorzieningen in Vlaanderen en Brussel en in hoeverre dit verschilt van de toegang van uitgeprocedeerde asielzoekers, geregulariseerden, erkende vluchtelingen en niet-begeleide minderjarigen. Er wordt ook stilgestaan bij de rol van belangenorganisaties zoals ngo's, caritatieve instellingen en zelforganisaties. Hiervoor werden interviews gedaan met 50 professionals die vanuit hun werk veel met deze groepen te maken hebben.

Verder komt ook aan bod: de concrete hulpverlening van instanties in Vlaanderen en Brussel aan mensen met een kwetsbaar verblijfsstatuut, zoals niet-begeleide minderjarigen, geregulariseerden en nieuwe EU-burgers die zich als zelfstandige vestigen. Ook beschrijft het rapport bestaansstrategieën en migratiegeschiedenissen. Hiervoor werden in totaal 118 informanten bevraagd, Marokkanen, Turken, Bulgaren en Kongolezen. Het rapport beschrijft ook de Turkse illegalen in Gent, als voorbeeld van relationele inbedding. Dat is heel interessant. Daarmee wordt bedoeld: de mate van ondersteuning vanuit de eigen etnische gemeenschap zoals die gerealiseerd wordt via persoonlijke netwerken. Ten slotte komt de mate waarin illegale Kongolezen ingebed zijn in diverse sociale structuren in Brussel aan bod.

Die aspecten staan in het rapport. Ik ben nu samen met u heel benieuwd naar de afronding en de Vlaamse beleidsaanbevelingen. Hopelijk kunnen we deze studie heel snel, na het reces, in het parlement laten toelichten en zelf bespreken.

Mevrouw Cathy Berx: Ik begrijp dat u geen timing kunt geven omdat het globale rapport nog niet opgeleverd is. Hebben de onderzoekers een timing vooropgesteld?

Minister Marino Keulen: Ik zeg hen altijd zo snel mogelijk. Ik wil het ook zelf weten. Je kunt dit debat

niet voor je uit schuiven. Als je een opdracht geeft, wil je ook weten wat er uit de bus komt. Over dit thema wordt vaak anekdotisch gesproken, maar voor het beleid heb je meer nodig. Wetenschappelijk studiewerk kan het beleid versterken.

Mevrouw Cathy Berx: Ik heb de inhoudelijke punten zo goed mogelijk gevolgd. Is er een link gelegd met de lokale besturen?

Minister Marino Keulen: Dat staat erin.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Chokri Mahassine tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de eerste resultaten van de projecten ondersteund via het subsidiebudget 'Managers van diversiteit'

De voorzitter: De heer Mahassine heeft het woord.

De heer Chokri Mahassine: Mijnheer de minister, in de loop van 2006 werden 117 projecten voor een bedrag van 3.869.785,41 euro goedgekeurd in het kader van het subsidiebudget 'Managers van diversiteit'. U hebt altijd aangegeven dat de subsidies niet bedoeld zijn voor projecten met een vrijblijvend karakter.

In de toelichting staat trouwens dat projecten blijvende en structurele effecten moeten opleveren en tot meetbare resultaten leiden. Deze resultaten moeten kwantitatief en/of kwalitatief gemeten worden en er moet een nul- en eindmeting zijn. We kunnen ervan uitgaan dat een aantal van de eerste reeks projecten ondertussen aan afronding toe zijn.

Ik wil u vragen naar de stand van zaken. Zijn de projecten verplicht een volledig inhoudelijk en financieel eindverslag in te dienen? Op welke manier zult u controleren of projecten blijvende en structurele effecten hebben en tot meetbare resultaten hebben geleid? Laat u dit meten over aan de projectverantwoordelijken zelf, of voert de administratie ook een controle uit? Wat gebeurt er met projecten die geen meetbare resultaten kunnen aantonen of bewijzen? Zullen zij hun subsidie of een gedeelte hiervan niet ontvangen of dienen terug te storten? Wat gebeurt er met projecten die niet, nauwelijks of anders dan in het aanvraagdossier, uitgevoerd worden? Wordt een overkoepelende studie gemaakt die het effect van dit subsidiebudget over alle projecten heen of per bepaalde categorie zal aantonen?

De voorzitter: De heer Van Dijk heeft het woord.

De heer Wim Van Dijck: Ik wil me aansluiten bij de terecht vragen van de heer Mahassine over 'Managers van diversiteit'. U weet dat wij geen liefhebbers zijn van dat subsidiekanaal omdat wij de filosofische en politieke basis ervan niet delen. Het ondersteunen en managen van culturele diversiteit staat haaks op ons assimilatie-model. Daarover hoeven we niet uit te weiden.

De vraag naar een goede controle en evaluatie is pertinent. Dat is zo in alle sectoren waar er met subsidies wordt gewerkt. We moeten niet naïef zijn: men kan in Vlaanderen vrij creatief zijn als het erop aankomt subsidies binnen te halen. Fundamenteel is de vraag naar structurele maatschappelijke effecten en meetbare resultaten. Ik ben er sceptisch over, zeker ook vanwege ons voorbehoud tegenover de zogenaamde diversiteitsector.

Momenteel loopt de subsidieronde 2007, waarvoor de aanvragen voor 11 juli binnen moesten zijn en waarvan de toewijzing gebeurt in oktober en november. Weet u al hoeveel aanvragen werden ingediend en hoeveel daarvan werden ingediend door organisaties die in 2006 ook al subsidies ontvingen? Ik stel die vraag omdat het mij logisch lijkt dat de evaluatie van de vorige subsidieronde wordt meegenomen in de beoordeling van de nieuwe aanvragen, en dus niet enkel het naakte, nieuwe aanvraagdossier. Wordt er bij nieuwe toewijzingen rekening gehouden met de voorgeschiedenis van de aanvraag?

De voorzitter: Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen: Mijnheer Van Dijck, ik wil de cijfers in antwoord op uw aansluitende vraag voor u opzoeken. Dat is geen enkel probleem. Het parlement heeft daar recht op. We moeten niets verbergen.

Mijnheer Mahassine, zoals u aangeeft zijn er op het subsidiebudget voor 'Managers van Diversiteit' 2006 117 projecten goedgekeurd. De meeste projecten daarvan startten op 15 december 2006 en lopen pas af op 31 oktober 2007. Enkele kleine projecten hadden een kortere duurtijd: op dit ogenblik zijn er drie projecten, met een subsidiebedrag van minder dan 7000 euro, afgerond. Het is dan ook nog te vroeg om een balans te kunnen opmaken van het eerste werkjaar.

Alle goedgekeurde projecten zijn na afloop verplicht om een volledig inhoudelijk en financieel verslag in te dienen bij het Agentschap voor Binnenlands Bestuur. Drie projecten overschrijden het subsidiebedrag van 150.000 euro: Activa Belgium met een project voor nieuwe ondernemers, de reeks Rwina op VRT en Conception met een gelijkaardige reeks op de openbare omroep. Voor die projecten is daarnaast in hun subsidiebesluit bepaald dat zij mijn kabinet en administratie driemaandelijks over de voortgang van het project moeten rapporteren en een akkoord moeten vragen over de verdere realisatie van de resultaten. Er wordt heel kort op de bal gespeeld.

Op basis van de ingediende projectaanvraag werden voor elk project individuele resultaten en effecten vastgelegd in een subsidiebesluit. Dit subsidiebesluit kan beschouwd worden als een contract tussen de overheid en de organisatie. Deze resultaten vormen de basis om het project te evalueren en moeten worden aangetoond via het inhoudelijk en financieel verslag.

Mijnheer Mahassine, zoals gezegd werden voor elk project individuele resultaten en effecten vastgelegd in een subsidiebesluit. Dit subsidiebesluit bepaalt tevens dat de projectverantwoordelijke deze te behalen resultaten en effecten moet aantonen in zowel een financieel als een inhoudelijk verslag. Het Agentschap voor Binnenlands Bestuur zal op basis van deze financiële en inhoudelijke verslagen een grondige controle uitvoeren. Ik wil de controle op de projecten verder opvoeren en ook ter plaatse inspecties laten uitvoeren. Daarom zal ik twee inspecteurs laten aanwerven, die zowel de inhoudelijke als de financiële controles voor hun rekening nemen. Deze inspecteurs zullen in eerste instantie de projecten ter plaatse controleren die op het budget voor 2007 een projectverlenging aanvragen.

De aanwerving van de twee inspecteurs is bezig. We hebben van Welzijn een aantal mensen gekregen voor Inburgering. Die bevoegdheid zat vroeger bij Welzijn en nu bij Binnenlands Bestuur. Daar zit ze goed. Inburgering gebeurt in de wijken, steden en gemeenten. Die hebben een frontfunctie. De inspectiediensten van Welzijn die zich ook met Inburgering bezighielden, zijn daar gebleven. Daarom proberen we nu een eigen inspectiedienst uit te bouwen.

Wat gebeurt er met projecten die geen meetbare resultaten kunnen aantonen of bewijzen? Alle projecten krijgen in de loop van hun werking voorschotten uitbetaald. Dat is in totaal 80 of 90 percent van het subsidiebedrag, naargelang de hoogte van het toegekende bedrag. Op basis van de controle van de ingediende inhoudelijke en financiële verslagen en eventueel op basis van de uitgevoerde inspectie ter plaatse, wordt bepaald of de projectuitvoerders recht hebben op een resterend saldo en of subsidies moeten worden teruggevorderd. Ook op uitgekeerde voorschotten kan geld worden teruggevorderd.

Er is een financiële controle: er wordt nagekeken of de kosten voldoende werden verantwoord en of deze kosten werden gemaakt voor de realisatie van het project. Er is ook een inhoudelijke controle: er wordt nagegaan of de afgesproken resultaten behaald werden. Het inhoudelijke verslag moet, naast de resultaten zelf, ook een omstandige verslaggeving geven van de wijze waarop de doelstellingen werden bereikt.

Als een van de beoogde resultaten niet werd behaald en als dat buiten de verantwoordelijkheid van de project-

werking viel, moet de projectuitvoerder de inspanningen opgeven die werden geleverd om het resultaat te bereiken en de redenen en eventueel de maatschappelijke context waarom het niet werd behaald. Dit laatste geldt voor resultaten op effectniveau, die vaak in de samenleving moeten worden gerealiseerd, bijvoorbeeld een correctere beeldvorming over het samenleven in diversiteit. Het geeft de mogelijkheid om de projectindieners bij het niet behalen van bepaalde effecten, maar indien voldoende inspanningen werden geleverd, toch nog het volledige subsidiebedrag uit te keren.

Een voorbeeld. Men initieert ergens een project rond samenleving en diversiteit in een bepaalde wijk, probeert er spanningen weg te werken en mensen met elkaar in contact te brengen. Dan gebeurt wat op 11 september 2001 is gebeurd. Dan gaan heel veel inspanningen verloren op het vlak van de beeldvorming. Dat kan de initiatiefnemers moeilijk worden verweten, want de internationale context speelt mee. Ik denk dan aan vliegtuigkapingen in naam van god of wie dan ook. Het is geen toevallig gekozen voorbeeld, want dat wordt er vaak ten onrechte als ultieme legitimatie in een of andere variant bijgehaald. Dan zijn de initiatiefnemers er meestal aan voor de moeite. Een gebeurtenis van die aard is dikwijls determinerender dan al wat er concreet in een bepaalde wijk of buurt op het vlak van samenleven gebeurt of vorm krijgt. Als echter het niet behalen van één van de beoogde resultaten onder de verantwoordelijkheid van de projectuitvoerder valt, zal een deel van de subsidie worden teruggevorderd.

Voor projecten die niet of nauwelijks werden uitgevoerd, zal het integrale subsidiebedrag worden teruggevorderd. Dat is evident. Projecten die hun werking tijdens de uitvoering van het project wensen aan te passen, kunnen hiervoor toestemming vragen. Als de aanpassing verantwoord is, kunnen de resultaten in het subsidiebesluit worden bijgesteld. Dat hebben we tot nu toe nog niet moeten doen. Als er geen aanpassingen werden gevraagd, en na afloop blijkt dat het project anders werd uitgevoerd dan overeengekomen, zullen de subsidies eveneens worden teruggevorderd.

U vroeg of er is voorzien in een overkoepelende studie die het effect van dit subsidiebudget zal aantonen. Het is mijn bedoeling om doorgedreven inspecties te laten uitvoeren van sommige, vergelijkbare projecttypes. Mogelijke voorbeelden zijn opvoedingsondersteuning, doorstroming van nieuwe Vlamingen naar het hoger onderwijs of ondernemerschap. Op die manier moet het mogelijk worden om soortgelijke projecten te vergelijken, zowel qua resultaten als qua kostprijs en de verhouding tussen middelen en behaalde resultaten te meten.

Wat de samenwerking met de Koning Boudewijnstichting betreft, voer ik momenteel met hen besprekingen om, naar aanleiding van de geselecteerde projecten uit

de vorige oproep, het draagvlak voor het samenleven in diversiteit te vergroten en het inschakelen van een multiplicator of kennisoverdracht bijvoorbeeld door het stimuleren van ondernemerschap te vergemakkelijken. De Koning Boudewijnstichting zal een studiedag organiseren en samen met de publicaties van de Koning Boudewijnstichting zullen we ervoor zorgen dat de rest van Vlaanderen in die kennis en ervaring kan delen. De Koning Boudewijnstichting is een uitermate geschikt orgaan: ze levert heel veel goed werk en is een en al oor als we beleidsvoorstellen doen.

De Koning Boudewijnstichting zal een studiedag organiseren om te debatteren over diversiteit in de samenleving aan de hand van goede praktijkvoorbeelden uit de oproep. Een publicatie zal een overzicht geven van een 15-tal leerrijke praktijken. De doelstellingen die de stichting met deze opdracht vervult, zijn de sensibilisering tot diversiteit optimaliseren in alle sectoren, de kennisoverdracht garanderen, kritische succesfactoren identificeren om het samenleven in diversiteit te verbeteren. Deze studiedag en de publicatie zijn voor het vroege voorjaar van 2008 gepland. Ik moet het ministerieel besluit nog ondertekenen.

De heer Chokri Mahassine: Ik dank de minister voor het uitgebreide antwoord. In tegenstelling tot de heer Van Dijck ben ik wel een liefhebber van dit waardevolle initiatief dat het samenleven bevordert. Elkaar beter leren kennen, het hokjesdenken tegengaan – in welk hokje men dan ook zit –, vooroordelen doen wegebben, netwerken uitbouwen over de verschillende bevolkingsgroepen heen, interculturalisme, eilandjes met elkaar verbinden: ik ben er allemaal een groot voorstander van. Het rijke verenigingsleven zowel bij de ene als de andere groep zou een bijkomende taak op zich kunnen nemen en een maatschappelijk doel verwezenlijken waar wij bijna allemaal achter staan.

Mijn vraag was veeleer gericht op een tussentijdse stand van zaken, want nog niet alle projecten zijn afgelopen. In oktober, november of december kunnen we er misschien op terugkomen en de nieuwe aanvragen bekijken. Ik vrees er wat voor, maar we moeten erover waken dat deze projecten op een degelijke manier worden geëvalueerd, niet alleen op het vlak van de cijfers of doelstellingen, maar vooral op het vlak van het maatschappelijke nut. Het is te vroeg om er al iets over te zeggen, maar we moeten kort op de bal spelen en de projecten goed evalueren.

We mogen niet verzanden in nieuwe subsidiekanalen en alleen maar zorgen voor nieuwe financiële middelen. De projecten moeten goed worden getest op hun maatschappelijke nut, en dan ben ik een warme minnaar van deze projecten. Het kaf van het koren scheiden is een garantie voor succes van dit nieuwe en rijke initiatief.

De heer Wim Van Dijck: Ik dank de minister voor zijn antwoord. De controle en de opvolging van de projecten verlopen goed. De meetbaarheid van het maatschappelijke effect zal wel altijd een moeilijke oefening blijven. De minister zal mij de cijfers bezorgen.

Ik had echter graag een antwoord gekregen op mijn laatste vraag, namelijk hoe men te werk gaat bij de nieuwe subsidieronde en of men de voorgeschiedenis van aanvragers niet alleen bij verlenging van projecten, maar eventueel ook bij nieuwe projecten, mee in rekening neemt.

Minister Marino Keulen: Ik heb wel duidelijk gesteld dat nog heel wat zaken lopen. De projecten mogen niet dienen om koffiekranjes te subsidiëren of mensen die projecten hebben ingediend bij Welzijn of Cultuur en daar achter het net hebben gevestigd, te recupereren alsof het om een tweede zittijd gaat. Het gaat niet om een soort herkansingscommissie. Er wordt wel degelijk gecontroleerd, en mensen worden daarvoor ook op het terrein gestuurd. Een aantal projecten lopen nog. Het is evenmin een voortzetting van wat al bestond. De vragen die u stelt, worden door iedereen hier in de commissie gesteld.

Als een nieuwe subsidie wordt aangekondigd, lanceert iedereen wel goede ideeën. Als er de noemer diversiteit of inburgering op wordt geplakt, verwacht men ook geld. Dat kan de bedoeling niet zijn. Tezelfdertijd moeten we toch opletten, want op het terrein kan de situatie toch enigszins anders zijn. Voor de mensen is het niet altijd evident om zich correct uit te drukken. Mijn ervaring is dat de projecten toch wel waardevol zijn. Vanuit de politiek wordt dat veeleer gezien als iets waarmee een minister zich populair kan maken. Dat is niet juist.

Ik kom veel op het terrein. Zo ben ik ook op het idee gekomen van de 'Managers van diversiteit'. Mijnheer Van Dijck, wij zijn altijd met de grote verhalen bezig: de emancipatie, de taalcursussen, de opleidingen bij de VDAB enzovoort. Daar staat ook iedereen achter. We zien dan op het terrein dat in een wijk of buurt de gemeente of, in het geval van Antwerpen, het district mensen betalen die zorgen voor de huistakenbegeleiding voor de kinderen in de wijk, of dat, buiten ons aanbod, nog extra cursussen Nederlands als tweede taal worden ingericht. Het lokale bestuur betaalt dat zelf. Soms zorgt de wijk daar zelf voor door allerlei acties op te zetten. Op zich is dat niet slecht. Tegen die mensen zeggen we dan dat ze uitstekend werk leveren en dat ze modelburgers zijn. Als het echter op de financiering aankomt, dan moet de stad, de gemeente of, zoals in Limburg, de provinciale structuur daarvoor opdraaien. Hun mogelijkheden zijn kleiner dan die van het centrale bestuur in Brussel.

Ik ben uitgegaan van dit soort zaken, die in een wijk of een buurt het verschil kunnen maken. We doen al heel wat voor de inburgering. We maken de mensen duidelijk

dat een uitsluitend wit Vlaanderen niet meer terugkomt. Die verandering zet zich trouwens in de hele wereld door. Mensen moeten daarmee leren leven.

Dat wil niet zeggen dat alles moet worden prijsgegeven, wel integendeel. Het moet gaan om wederzijds respect, ook van de nieuwkomer of van degene die hier al sinds jaar en dag woont. Door dit soort kleinschalige projecten worden mensen dicht bij elkaar gebracht, wordt de achterstand weggewerkt en kan de kwaliteit van de lokale samenleving worden bevorderd. Dat heeft me ertoe geleid te beginnen met die 'Managers van diversiteit'.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Pieter Huybrechts tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over het ombouwen van commerciële gebouwen en overheidsgebouwen tot sociale woningen

De voorzitter: De heer Huybrechts heeft het woord.

De heer Pieter Huybrechts: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, dat er om allerlei redenen een tekort is aan sociale woningen zal u niet onbekend zijn. Een van die redenen is dat het vinden van geschikte en – meer nog – betaalbare plaatsen om het socialewoningbestand uit te breiden steeds moeilijker wordt.

Een mogelijke oplossing om aan dit probleem tegemoet te komen, is het promoten van kleinere woningen en hogere bouwlagen. Dat kan de goede oplossing zijn. Er moet dan natuurlijk wel worden gezorgd voor voldoende comfort in die kleinere woningen. Bij hogere bouwlagen moet de privacy in de mate van het mogelijke worden gerespecteerd. Als de architecten de nodige creativiteit aan de dag leggen, moet dat zeker mogelijk zijn.

Een andere mogelijkheid is het opsplitsen van bestaande grote woningen in twee of meerdere kleinere. Door de steeds stijgende vergrijzing, het toenemen van eenoudergezinnen en alleenstaanden neemt de vraag naar kleinere woningen toe. Of die oplossingen voldoende zullen zijn, is nog maar de vraag.

In het verleden werd hier al de vraag gesteld om commerciële gebouwen, zoals scholen, leegstaande kloosters en fabriekspanden te verbouwen tot sociale woningen. Op die manier zou op een relatief korte termijn het bestand aan sociale woningen toenemen.

Mijnheer de minister, mijn fractie vraagt de overheid om die privé panden aan te kopen en ze direct in te

lijven bij het sociale patrimonium. U hebt al gelijkaardige vragen gekregen. U zult me dan ongetwijfeld kunnen zeggen waar we nu staan en op welke manier u het ombouwen van die panden kunt aanmoedigen.

De voorzitter: Mevrouw Berx heeft het woord.

Mevrouw Cathy Berx: Mijnheer de voorzitter, een belangrijk instrument om problemen van betaalbaar en bereikbaar wonen voor iedereen op te lossen, is het optimaal gebruik van de capaciteit van de beschikbare woningruimte in Vlaanderen. Er zijn heel wat mensen die nog in een huis wonen waar een verdieping vrij staat. Ik vraag niet zozeer om daar sociale woningen van te maken. Ik zou wel willen weten in welke mate dit soort instrumenten gebruikt kan worden via socialeverhuurkantoren.

Om te zorgen voor betaalbare woningen moeten er inspanningen worden gedaan, zowel op het vlak van de eigendomsverwerving, van de sociale woning, als op het vlak van de toegankelijkheid van de privéhuurmarkt. Dat houdt ook in dat het beschikbare woningaanbod optimaal wordt ingezet, zodat vraag en aanbod beter op elkaar worden afgestemd. Naarmate het aanbod verhoogt, vermindert de schaarste. Volgens de economische logica zouden de prijzen dan ook moeten zakken.

De voorzitter: De heer Roegiers heeft het woord.

De heer Jan Roegiers: Mijnheer de voorzitter, ook ik wil me kort aansluiten bij de vraag van de heer Huybrechts. Mijnheer de minister, ik kijk ook reikhalzend uit naar uw antwoord.

Mijnheer de minister, er zouden nogal wat mogelijkheden zijn om oude politie- en rijkswachtkazernes en de bijbehorende gronden te kopen. De discussie met de federale overheid, de politie, de rijkswacht en al degenen die daarbij betrokken zijn, blijkt echter zeer moeilijk te verlopen. Volgens mij is dat echter een beter systeem dan alsmare nieuwe gronden aan te snijden voor de socialewoningbouw.

Mijnheer de minister, is dat probleem u bekend? Zijn er mogelijkheden om een globale onderhandeling te voeren om ervoor te zorgen dat bepaalde gronden van politie en rijkswacht in handen komen van de huisvestingsmaatschappijen van het Vlaamse Gewest?

De voorzitter: Mevrouw Guns heeft het woord.

Mevrouw Dominique Guns: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik wil eigenlijk repliceren op wat mevrouw Berx heeft gezegd over de idee van kangoerewonen. Er is een probleem met de ruimtelijke ordening. Niet eender welke woning kan worden omgevormd tot een meergezinswoning.

De overheid moet wat dat betreft wel inspanningen doen. Als de kinderen het huis uit zijn en de ouders alleen maar de benedenverdieping van hun woonst gebruiken, dan moet de overheid meewerken om het mogelijk te maken een verdieping te verhuren. Momenteel zijn er naast de problemen inzake de ruimtelijke ordening ook nog financiële obstakels.

De voorzitter: Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen: Mijnheer de voorzitter, collega's, er gebeurt nogal wat op dat vlak. Ik zal straks ook nog voorbeelden geven van projecten. Ik ben zelf voorstander om het sociaal woonpatrimonium te vergroten door de leegstaande fabriekspanden of magazijnen die gezichtsbepalend zijn, te verbouwen. Hetzelfde geldt voor kloostergebouwen, oude rijkswacht-, brandweer- of legerkazernes en oude ziekenhuizen. Ik heb al heel wat openingen bijgewoond.

Er zijn echter twee maren: de aankoopprijs en de kostprijs voor het ombouwen. Heel recent heb ik in Tongeren nog het Agnetenklooster, dat nu helemaal is omgebouwd tot sociale woningen, mogen inhuldigen. Als we dan kijken naar de kostprijs, moeten we ons echter de vraag durven stellen in welke mate het verantwoord is dat te doen. Soms zou het beter zijn dat werk over te laten aan de privésector. Als die de woningen later verhuurt of verkoopt, kan hij de kostprijs dikwijls doorrekenen. De prijzen die we aan de mensen mogen aanrekenen zijn geplafonneerd.

Ten slotte wil ik toch zeggen dat wijzelf nooit bouwen. Wij subsidiëren projecten van huisvestingsmaatschappijen, van steden en gemeenten, van OCMW's en van het Vlaams Woningfonds, dat een link heeft met de Gezinsbond. Maar zelf heeft de Vlaamse overheid nooit gebouwd. Onze houding ten aanzien van dergelijke zaken is heel positief.

Bijkomende socialehuurwoningen kunnen inderdaad op verschillende manieren worden gerealiseerd. Naast het traditionele bouwen van sociale woningen, kan men bestaande woningen en gebouwen verwerven om die na splitsing of verbouwing aan te wenden voor sociale verhuring. Ook hieraan wordt binnen het Vlaamse woonbeleid extra aandacht besteed. Zo wordt voor de aankoop van goede woningen – dit zijn woningen, mijnheer Huybrechts, die mits kleine aanpassingen aan het sociale patrimonium kunnen worden toegevoegd – binnen het investeringsprogramma van de VMSW, de vroegere VHM, een bijzondere enveloppe voorzien. Hierdoor wordt een bijzondere stimulans gegeven aan de huisvestingsmaatschappijen om privéwoningen aan te werven die in goede staat verkeren. Het gaat om oude woningen, die met wat renovatie- en opknapwerk worden verhuurd aan sociaal behoeftigen.

Daarnaast moet worden benadrukt dat er via de projectsubsidieering ook middelen beschikbaar zijn voor de

aankoop van leegstaande en verwaarloosde gebouwen. Hierdoor kunnen de socialehuisvestingsmaatschappijen en andere actoren inspelen op mogelijkheden die zich op het terrein aanbieden. Door hiervoor specifieke middelen ter beschikking te stellen, kan na verbouwing sociale huisvesting worden gerealiseerd in oude fabriekspanden, schoolgebouwen en andere onroerende goederen. Dit gebeurt ook in de praktijk.

Dit is een manier om gezichtsbepalende gebouwen te behouden. Neem het Agnetenklooster in Tongeren. Het zou waarschijnlijk goedkoper zijn geweest om het tegen de vlakte te slaan en daar nieuwe appartementen te zetten. Maar dan haal je de ziel uit die wijk of buurt, want het is daar het enige, maar dan wel zeer dominante, gezichtsbepalende gebouw. Voor generaties van Tongenaren en mensen die daar op bezoek kwamen, was het Agnetenklooster een oriëntatiepunt. Men sprak van “vlakbij het klooster”, “tegenover het klooster”, “drie straten voorbij het klooster”, enzovoort.

Ik kan nog enkele voorbeelden geven. De School IV in de Ridderstraat te Leuven, een oud schoolgebouw met directeurswoning, werd door de huisvestingsmaatschappij Dijledal uit Leuven omgebouwd tot 28 sociale woningen met gemeenschapsruimte. Wij subsidiëren die projecten. De maatschappij De Mandel uit Roeselare en omgeving bouwden de Magazijnen Lebon te Roeselare, een verlaten bedrijfsgebouw met bijbehorende woningen, om tot 51 sociale appartementen en winkelruimten. In Leopoldsborg werden door de huisvestingsmaatschappij Vooruitzien een oude rijkswachtkazerne en muziekschool met aanleunbebouwing omgebouwd tot een wooncomplex van twaalf woningen en zestien appartementen. In Tongeren is er het al genoemde Agnetenklooster.

Uiteraard is het herbestemmen van oude gebouwen niet steeds evident. Dat wil ik uitdrukkelijk stellen vooraleer men dit als dé toverformule verkoopt. Wij zijn ons daarvan bewust. Bij de herbestemming van gebouwen worden we vaak geconfronteerd met de mogelijkheden en beperkingen van het bestaande gebouw, bijvoorbeeld het materiaalgebruik of de afmetingen. Vaak gaat het om zeer hoge ruimtes. Neem bijvoorbeeld het Agnetenklooster. Op het gelijkvloers waan je je daar in een pastorie. Dat is ongelooflijk hoog. Sommigen vinden dat zalig. Ik vond dat iets minder gezellig, maar dat is uiteraard een zeer subjectieve interpretatie.

Daarenboven is in veel gevallen de herbestemming een vrij dure operatie en conceptueel moeilijker uit te voeren. Maak maar eens van een kazerne of een klooster sociale huisvesting. Dat lijkt evident, maar het gaat om meer dan om zomaar even een paar muren afbreken en er dan aan beginnen. Je moet rekening houden met draagmuren en stabiliteitsproblemen. Vaak zijn die gebouwen 100 of 150 jaar geleden gebouwd. Toen bouwde men tot op mans-

hoogte met solide bakstenen, om vervolgens daarboven gruis en kalk aan te brengen. De ene muur hield de andere in evenwicht. Als je daar met een kraan iets te hard tegenaan stoot, ligt de hele gevel omver. De complexiteit daarvan is niet te onderschatten.

Ook hier geldt dat schemaredeneringen de belangstelling kunnen wekken voor bepaalde zaken, maar de praktijk is altijd weerbarstiger. Zo moet elke potentiële woongelegenheid beschikken over een basiscomfort, een behoorlijke woonoppervlakte, voldoende natuurlijk licht en bij voorkeur een buitenruimte. Het is dan ook dikwijls een evenwichtsoefening waarbij de aanpassingswerken betaalbaar moeten blijven en tegelijk het karakter van het gebouw moet worden gerespecteerd. Anders moet je er niet aan beginnen.

De Vlaamse Wooncode biedt nog bijzondere instrumenten om het aanbod van sociale woningen te verhogen. In uitvoering van artikel 85 van de Vlaamse Wooncode kan het recht van voorkoop worden toegepast op woningen die zijn opgenomen in de inventaris van leegstand en verkrotting. De woningen die zijn verworven via het recht van voorkoop moeten steeds worden aangewend voor sociale huisvesting. Daardoor wordt de bestrijding van de leegstand en verkrotting ondersteund en versterkt. Deze huizen worden bovendien op die manier ook nog eens getransformeerd tot extra sociale huurwoningen.

Ten slotte moet worden benadrukt dat overeenkomstig de Vlaamse Wooncode de gemeenten op lokaal vlak steeds meer een coördinerende en stimulerende rol vervullen, ook in de realisatie van sociale woonprojecten op hun grondgebied. Het lokale woonbeleid zal in de toekomst aan belang winnen, en de gemeente zal meer impact hebben op het tot stand brengen van lokale projecten, ook via verwerving van bestaande gebouwen en woningen. Op die manier kan beter worden ingespeeld op de lokale marktsituatie.

Uw zorg is ook mijn zorg. Meer nog, hij wordt intussen al in de praktijk omgezet. Om die stelling te staven, heb ik hier een aantal concrete projecten genoemd.

De voorzitter: De heer Huybrechts heeft het woord.

De heer Pieter Huybrechts: Mijnheer de minister, ik wil u uiteraard danken voor het antwoord.

Ieder van ons zal op alle mogelijke creatieve manieren moeten werken aan de vergroting van het aanbod van sociale woningen. Iedereen zal het daar wel mee eens zijn. Dat zal moeten gebeuren zoals het is gebeurd met de oude industriegebouwen. Die moesten eerst worden gesaneerd, alvorens er nieuwe industriepanden konden worden ontwikkeld. Hetzelfde zal moeten gebeuren met leegstaande commerciële panden. Laat ons die

eerst renoveren en ombouwen, al zijn we ons zeer bewust van de beperkingen en de soms zeer hoge kostprijs van renovatie.

Mevrouw Guns, wat u zegt over de kangoeroewoningen en de daarmee verbonden problemen in verband met ruimtelijke ordening is juist. Ik wil enkel opmerken, en ik weet dat u daar ook niets aan kunt doen, dat minister Van Mechelen ons tegen eind 2005 een volledig nieuw decreet inzake ruimtelijke ordening had beloofd. Maar blijkbaar zijn met betrekking tot dit dossier in de meerderheid zeer zware problemen gerezen. We zijn nu midden 2007, maar dat nieuwe decreet is er nog steeds niet. Misschien moet u toch eens bij uw minister aandringen en vragen dat hij er wat spoed achter zet.

Mevrouw Dominique Guns: Blijkbaar zijn er al twee partijen die op dezelfde lijn staan. Ik geef eerlijk toe dat ik niet weet hoe het komt dat het decreet er nog niet is.

De heer Pieter Huybrechts: Ik had gehoopt dat u mij daarover iets meer kon zeggen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

– *De heer Christian Verougstraete treedt als waarnemend voorzitter op.*

Vraag om uitleg van de heer Jan Penris tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over wantoestanden bij de socialehuisvestingsmaatschappij de Mechelse Goedkope Woning

De voorzitter: De heer Penris heeft het woord.

De heer Jan Penris: Dank u, mijnheer de voorzitter. Mijnheer de minister, collega's, naar aanleiding van een negatief rapport van de Mechelse ombudsman over de Mechelse Goedkope Woning kwamen een heleboel feiten aan het licht die grote vragen doen rijzen over het functioneren van deze huisvestingsmaatschappij.

De nieuw samengestelde raad van bestuur stelt nu dat die maatschappij op alle vlakken een wanbeleid heeft gevoerd. Er is sprake van zeer lange behandeltermijnen van technische mankementen, waarbij huurders, zelfs bij dringende herstellingen, zeer lang aan het lijntje werden gehouden. Schrijnende toestanden waren het gevolg. Er is ook sprake van onvoldoende en zelfs foutieve informatie over de berekening van de huurprijs. Uit het rapport blijkt tevens dat de woonkwaliteit van de sociale woningen van deze maatschappij bedroevend laag is en dat het onderhoud tekortschiet.

Terwijl er onvoldoende geld was om de huurders een menswaardige woonomgeving te geven, werd er wel een bedrag van 20.000 euro uitgetrokken voor een afscheidsfeestje voor de directeur, en 50.000 euro voor de nieuwe decoratie van de vergaderzaal.

Naar aanleiding van de voormelde feiten werd op een vergadering van de raad van bestuur de directeur geschorst en werd de adjunct-directeur aan de deur gezet. De gerechtelijke politie hield tevens een huiszoeking in de kantoren van de huisvestingsmaatschappij. De actie zou volgens de nieuwe voorzitter van de raad van bestuur passen "in een gerechtelijk onderzoek dat al meer dan een jaar loopt en de jongste weken in een stroomversnelling is geraakt."

Volgens de nieuwe voorzitter zou het vorige bestuur, samen met de directie, een verpletterende verantwoordelijkheid in heel deze zaak dragen. Op korte termijn zou een interim-manager worden aangesteld om op alle vlakken een reorganisatie door te voeren en aanbevelingen te doen voor de verdere goede werking van de maatschappij.

Mijnheer de minister, u kunt niet stellen dat de toestand u onbekend was. Al in juni 2005, dus meer dan 2 jaar geleden, maakte een schriftelijke vraag over de toestanden bij de Mechelse Goedkope Woning melding van "mensen die door de Mechelse Goedkope Woning gehuisvest werden in slecht onderhouden, vuile, soms ronduit gevaarlijke woonomgevingen"; "mensen die lang moeten wachten op broodnodige herstellingen"; "mensen die in hun sociale woning elementaire nutsvoorzieningen, zoals verwarming, ontberen".

Verder werd ook toen al verwezen naar een rapport van de Mechelse ombudsman. Er werd toen gesteld: "Een van de opvallendste tendensen in het rapport van de Mechelse ombudsman is de slechte score van de socialehuisvestingsmaatschappij de Mechelse Goedkope Woning. Woningen die al jarenlang leegstaan, slechte woningkwaliteit en lange wachtlijsten vormen een grote bron van ergernis. Veelvuldig gesignaleerde foute huurberekeningen en een ongelijke behandeling van kandidaat-huurders zijn voorbeelden van wanbeleid." Nog verder stond te lezen: "De schrik slaat me om het hart als ik hoor dat heel wat woningen onbewoonbaar zouden worden verklaard wanneer men de Vlaamse reglementering effectief zou toepassen".

Ondanks het feit dat de wantoestanden bij de Mechelse Goedkope Woning al in juni 2005 werden aangeklaagd door een van onze collega's, werden er blijkbaar geen of ruim onvoldoende maatregelen genomen, noch door de huisvestingsmaatschappij zelf, noch door de toezichthoudende overheid. Nochtans waren er voldoende mogelijkheden voor de hogere overheid om in te grijpen. Volgens artikel 43 van de Vlaamse Wooncode

moest en moet de VHM of haar rechtsopvolger erop toezien dat de socialehuisvestingsmaatschappijen hun opdrachten uitvoeren. Dit toezicht kan volgens de Wooncode op verschillende manieren gebeuren: machtiging vooraf, goedkeuring of bekrachtiging van de genomen beslissing of eventueel indeplaatsstelling.

De raad van bestuur van de VHM kon en haar huidige rechtsopvolger kan ook op eigen initiatief de aangelegenheid bepalen waarover het beheersorgaan van de socialehuisvestingsmaatschappij moet beraadslagen, en de termijn bepalen waarbinnen die beraadslaging moet plaatsvinden. Als dan binnen de gestelde termijn geen beslissing zou worden genomen of als de raad van bestuur niet zou instemmen met de genomen beslissing, dan zou de VHM of haar rechtsopvolger zich zelfs in de plaats kunnen stellen van de socialehuisvestingsmaatschappij. In elk geval kunnen er één of meer afgevaardigden ter plaatse worden gestuurd.

Mijnheer de minister, kunt u bevestigen dat er bij de Mechelse Goedkope Woning sprake was van een wanbeleid? Zo ja, waarom? Zo neen, waarom niet? Welke initiatieven hebben de VHM of uw diensten tussen 2005 en 2007 genomen om de in 2005 reeds aangeklaagde problemen te verhelpen? Dan heb ik het over de slechte woonomgeving van nogal wat huurders, foute huurberekeningen, het lang moeten wachten op dringende herstellingen enzovoort. Hoe kon het gebeuren dat de in 2005 geschetste problemen 2 jaar later nog steeds niet opgelost waren? Zult u initiatieven nemen, zodat de huurders van de Mechelse Goedkope Woning zo snel mogelijk een degelijke woning en behoorlijke dienstverlening worden verzekerd? Zo ja, welke maatregelen zullen dat dan zijn? Welke lessen trekt u uit de voormelde gebeurtenissen?

De voorzitter: Mevrouw Heeren heeft het woord.

Mevrouw Veerle Heeren: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik zou deze vraag willen aangrijpen om uw inzichten te kunnen vernemen over het professionaliseren en responsabiliseren van bouwmaatschappijen. Tot op heden moeten bouwmaatschappijen een erkenning krijgen van de Vlaamse overheid. Wij hebben hiervoor criteria vooropgesteld. In ons regeerakkoord hebben we daar aanzetten toe gegeven. Dit zou op korte termijn moeten worden gerealiseerd.

Ondertussen is de BBB-operatie verwezenlijkt. We moeten natuurlijk de instellingen de kans geven om hun nieuwe rol op zich te nemen. In dit geval gaat het over de VMSW. De inspectie hoort echter thuis bij een andere dienst, namelijk de Inspectie RWO. In welke mate is er samenwerking in dergelijke dossiers? Op welke wijze wordt er gecommuniceerd? Ik spreek me niet uit over de gerechtelijke stappen in dit dossier. Als die moeten worden gezet, dan is dat zo. Ik ken de inhoud van het dossier niet. Het is niet aan mij om daar iets over te zeggen. Ik

vind wel dat de VMSW zich ook moet kunnen bezighouden met dergelijke dossiers. Ik heb echter begrepen dat dit niet meteen bovenaan de agenda van de raad van bestuur stond, die heeft niet meteen een vraag gekregen. De vraag is of de VMSW dat vandaag zelf moet doen, of het op het initiatief van de Inspectie RWO moet gebeuren, die dingen vaststelt en signaleert.

Ik heb dus twee vragen. Er is de vraag over het responsabiliseren en professionaliseren van onze maatschappijen, met de hele erkenningsproblematiek. Er is ook de vraag hoe de beide diensten zich vandaag ten opzichte van elkaar verhouden. We weten dat er daar nog heel veel afstemming nodig is, opdat dergelijke zaken vroeger aan het licht zouden kunnen komen. Die problemen moeten alleszins ergens worden gesignaleerd. We mogen er niet van uitgaan dat de leden van de raad van bestuur van de VMSW of de algemeen directeur van RWO op de hoogte zijn van die zaken.

De voorzitter: Mevrouw Guns heeft het woord.

Mevrouw Dominique Guns: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, toen ik dat artikel las, dacht ik: dit kan toch echt niet waar zijn. Ik kan me niet voorstellen, maar blijkbaar is het wel zo, dat socialehuisvestingsmaatschappijen mensen laten zitten met elektriciteitsvoorzieningen en nutsvoorzieningen die niet naar behoren functioneren. Dat moet worden aangeklaagd.

Ik herhaal de vraag die hier een tijdje geleden is gesteld in welke mate de Wooninspectie ook bij de socialehuisvestingsmaatschappijen langsgaat. Het verheugt me wel dat de nieuwe voorzitter, mevrouw Strubbe, dit aanklaagt. Zij kan natuurlijk die achterstand niet van vandaag op morgen goedmaken. Laten we daar duidelijk over zijn. Mijnheer de minister, ik weet ook niet of u al contact hebt gehad met mevrouw Strubbe, om na te gaan hoe ze dat wil oplossen en hoe ze die herstellingen en renovaties, die zeer dringend nodig zijn, versneld wil doen plaatsvinden.

Hoe zit het met de responsabilisering van de socialehuisvestingsmaatschappijen? Geniet die Mechelse maatschappij van die som van 6 miljoen euro die bijkomend wordt gegeven? Zo ja, dan kunnen we ons de vraag stellen of ze dat geld nog wel mag krijgen. Ik dacht immers dat bijkomend geld aan bepaalde elementen was verbonden. Gezien deze wantoestanden vind ik, met alle respect, dat dit geld uit het verleden moet worden gerecupereerd. Die maatschappij heeft dat immers niet gebruikt om de nodige werken uit te voeren. Dergelijke zaken, indien ze waar zijn, kunnen niet door de beugel.

De voorzitter: Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen: Mijnheer de voorzitter, dit is een heel belangrijke vraag. Die kwestie bekommert

ons allemaal. Ik wil benadrukken dat het gerechtelijke onderzoek loopt. Dit is natuurlijk een ogenblik waarop er heel sterke uitspraken worden gedaan, om naderhand te bekijken wat daaruit voortvloeit. Wat we hebben gelezen en gehoord, bekommert ons echter allemaal. We kennen elkaar voldoende om te weten dat niemand daar lichtzinnig mee omspringt of dit weg wil relativëren, laat staan dat het zou worden ontkend.

Mijnheer Penris, toch confronteren uw vragen me met een constante in de politiek: zeker als er wordt gewerkt met autonome maatschappijen, welk statuut ze ook hebben, is het succes voor de maatschappijen en zijn de problemen voor de minister. Hier gaat het over vennootschappen. Voor het overige pleit iedereen voor maximale autonomie, waarbij Brussel zich zo weinig mogelijk met die maatschappijen mag bezighouden. Houdt de overheid zich daar wel mee bezig, dan fnuikt dat de dynamiek en houdt dat een aantal projecten tegen. Vlaanderen zit daar altijd mee in de knoei. Ik ga daar niet onder gebukt. Ik doe dat nu al 20 jaar, op een geëngageerde wijze. Het is gewoon een vaststelling.

Alleen de vaste leden van de commissie zijn hier nu aanwezig. Dat zijn de mensen die deze zaken heel goed kennen. Ik wil u eraan herinneren dat het hier gaat over autonome maatschappijen, met een eigen raad van bestuur, die werken met eigen middelen, met huurgeld. Ze krijgen subsidies van ons als ze renovatie- of bouwprojecten doen, maar beschikken dus wel over eigen middelen.

Er zit een regeringscommissaris bij. Hij moet erop toezien dat de regelgeving wordt toegepast. Dat doet hij ook. Dat heeft in de eerste plaats te maken met het correct toewijzen van woningen en appartementen. Als er aanbestedingen worden georganiseerd, verzekert hij dat de procedure correct verloopt en dat de vergunningen en toewijzingen daarbij correct worden toegekend. Hij ziet er ook op toe dat huurprijsberekeningen en verhogingen van huurprijzen correct verlopen.

Op een zeker ogenblik heeft de regeringscommissaris melding gemaakt aan de dienst inspectie in Brussel dat er te veel studiereizen gebeurden en er een randbemerking bij gemaakt. Dan stel je dus vast dat je er vanuit Brussel niets aan kunt doen. Dat is interne autonomie. Ik zeg dat niet om er mij achter te verschuilen, dat is een vaststelling.

Er komt ook nog een vraag over De Ideale Woning. Als wij op het domein zitten waar we kunnen optreden, doen we dat. Alleen stel ik vast dat boontje om zijn loontje komt. In 2008 doen we nieuwe erkenningen. Dat is een belangrijk instrument dat ik achter de hand houd. Alles wat ik er nu over lees en hoor, staat me helemaal niet aan. We hebben er vragen over gekregen van mevrouw Anissa Tamsamani. Ondertussen zijn er een aantal zaken gebeurd. Voor we beschuldigingen uiten, geef ik mee dat er nog steeds een gerechtelijk onderzoek loopt.

Momenteel staat vast dat er een vertrouwensbreuk is ontstaan tussen de raad van bestuur enerzijds en de directie anderzijds. Zoals u weet, loopt er momenteel een gerechtelijk onderzoek over de werking van de Mechelse Goedkope Woning. Tevens is er een intern onderzoek gestart, waarbij de boekhouding grondig doorgelicht wordt. Het lijkt dus aangewezen het gerecht enerzijds en de maatschappij anderzijds hun werk op een objectieve wijze te laten doen, zonder dat er voorbarige uitspraken over de werking worden gedaan.

Ik heb bij de VMSW wel de gegevens opgevraagd uit de onderlinge positionering. De onderlinge positionering is een benchmarksysteem van de VMSW dat SHM's vergelijkt met het gemiddelde van de sector en met sterk vergelijkbare SHM's qua grootte en/of werkgebied. Daaruit zou men kunnen afleiden dat de Mechelse Goedkope Woning inderdaad minder goed presteert dan sterk vergelijkbare grootstedelijke SHM's. De Mechelse Goedkope Woning scoort slecht op het gebied van huurachterstallen, renovatieactiviteit en ook en vooral op de toestand van het patrimonium. De maatschappij heeft in het verleden vrij zware financiële problemen gekend. Daaraan is nu deels verholpen door de verhuursubsidies die ik uitvaardigde.

Toch moet men opletten met de cijfers die uit de onderlinge positionering komen. Het gaat om naakte, ongenueanceerde cijfers die geen rekening houden met bijvoorbeeld plaatselijke omstandigheden die van maatschappij tot maatschappij verschillen. In Mechelen is er over het algemeen genomen een oud woonpatrimonium. Als je dat vergelijkt met een maatschappij met een woonpatrimonium van recente datum, maakt dat op vlak van renovatie meteen een wereld van verschil.

De onderlinge positionering is in de eerste plaats een instrument dat socialehuisvestingsmaatschappijen en vooral hun raad van bestuur een spiegel wil voorhouden. Daarbij werd er steeds van uitgegaan dat de raden van bestuur van de SHM's het best geplaatst waren om te nuanceren en alles binnen de juiste context te zien. Daarnaast blijkt uit de dagdagelijkse ervaring van onder andere de VMSW dat de Mechelse Goedkope Woning vooral tekortschiet in de manier waarop met de huurders en hun vragen wordt omgesprongen. Ik wijs er hier opnieuw op dat dit een autonome maatschappij is.

De toenmalige VHM bezorgde in 2005 aan alle sociale huisvestingsmaatschappijen, dus ook aan de Mechelse Goedkope Woning, een 'Vademecum interne controle'. Dit vademecum moest de SHM's een hulpmiddel bieden om de interne procedures sluitend te maken en de interne controle beter te organiseren. Interne controle moet je in mentaal interpreteren als een toetsingsstelsel om te zien of men alle voorschriften en reglementen volgt. Het is een ijkpunt. De interne controle wint aan belang naarmate de klemtoon meer wordt

gelegd op de verzelfstandiging en responsabilisering van de SHM. Het bestaan van een behoorlijk werkend systeem van interne controle is trouwens als erkenningsvoorwaarde in de Vlaamse Wooncode ingeschreven.

In de periode 2005-2007 heeft de VHM/VMSW daarnaast periodiek contact gehad met de Mechelse Goedkope Woning in het kader van onderhandelingen rond een nooit afgesloten werkafspraken. Deze werkafspraken kunnen door SHM's op volledig vrijwillige basis afgesloten worden met de VHM en sinds 1 juli 2006 met haar rechtsovervolger de VMSW. De Mechelse Goedkope Woning gaf gedurende het najaar 2005 aan te willen onderhandelen over een werkafpraak. De toenmalige VHM ging op 18 oktober 2005 een toelichting geven over de werkafspraken voor de raad van bestuur van de Mechelse Goedkope Woning. Daarbij werd het concept werkafspraken duidelijk uitgelegd. Het gaat om een samenwerkingsovereenkomst op vrijwillige basis die er in de eerste plaats op gericht is de werking van beide partners, de Mechelse Goedkope Woning en ook de VMSW, te verbeteren door met elkaar samen te werken.

Daarbij vroeg de VHM een aantal essentieel geachte instrumenten van de SHM: financiële planning, meerjarenbouwplanning, onderhouds- en renovatieplanning. Ze bood ook aan om de Mechelse Goedkope Woning hierbij te helpen. Dit is standaard in alle werkafspraken. Op dat moment wees de VHM-delegatie de raad van bestuur van de Mechelse Goedkope Woning ook op het bestaan van de onderlinge positionering. Er werd zeer nadrukkelijk op gewezen dat dit instrument in de eerste plaats bestemd is voor de raden van bestuur van SHM's. Uiteindelijk gaf de maatschappij aan verder te willen gaan met een werkafpraak.

Formele onderhandelingen werden aangeknoopt op een eerste bespreking op 17 januari 2006. Daarbij werd een delegatie van de maatschappij die bestond uit de directeur, de adjunct-directeur en de voorzitter van de raad van bestuur onder andere geconfronteerd met de mindere resultaten van de maatschappij zoals die blijken uit de onderlinge positionering. Men vormt daarbij eigenlijk 'peergroups', om het in statistische termen uit te drukken. Verder werd dieper ingegaan op de inhoud van de werkafspraken. Het besluit van die vergadering was dat de Mechelse Goedkope Woning het voorstel van de VHM zou herschrijven en aanpassen aan de eigen noden.

Na lang aandringen vanwege de VHM en nu de VMSW toonde de Mechelse Goedkope Woning zich pas op 1 december 2006 bereid om de onderhandelingen terug aan te knopen. Bij die gelegenheid bleek dat de maatschappij het voorstel van de VHM helemaal niet aangepast had. Op deze nieuwe bijeenkomst lichtte de VMSW haar voorstel nog eens toe.

Op deze drie bijeenkomsten werd aan de raad van bestuur en de directie van de Mechelse Goedkope Woning de

noodzaak van een financiële planning, een bouwplanning en een onderhouds- en renovatieplanning duidelijk gemaakt. Bovendien is de SHM op het belang van klantvriendelijkheid geweest. Daarbij werden enkele 'good practices' binnen de sector aangereikt, bijvoorbeeld De Mandel in Roeselaere, de maatschappij in Beveren of Nieuw Dak in Genk. De VMSW benadrukte ook het belang van het imago van sociale wijken en hun bewoners. Er werd voorgesteld om in afwachting van renovatie oudere wijken aantrekkelijker te maken door het organiseren van allerlei activiteiten zoals sport en cultuur. Hierbij werd verwezen naar het voorbeeld van het voetbalproject in drie Antwerpse wijken, Antwerpen-Noord, Kiel en Luchtbal, en er werd aangeboden de SHM hierbij te helpen. Verder werd van de Mechelse Goedkope Woning niks meer vernomen in verband met een mogelijke werkafpraak.

In de loop van het voorjaar 2007 contacteerde de nieuwe voorzitter van de Mechelse Goedkope Woning de VMSW om een toelichting in het kader van haar informatieronde over de SHM. De VMSW stelde een documentatiebundel samen: een bespreking van de onderlinge positionering en informatie over de kwaliteit van het patrimonium van de Mechelse Goedkope Woning.

In de loop van de maanden april en mei kreeg de VMSW steeds meer klachten van huurders van de Mechelse Goedkope Woning. Hierbij bleek er vooral iets te schorten aan de manier waarop met de huurders werd gecommuniceerd. Op 6 juni werd dit in een mail gemeld aan de voorzitter van de maatschappij. Die maakte een afspraak om op 22 juni nogmaals over de problemen te komen praten. Op de dag van dat gesprek bleek de SHM haar directie op non-actief geplaatst te hebben. Het overleg ging dan ook vooral over het aanstellen van een crisismanager en de manier waarop de VMSW deze crisismanager door middel van een multidisciplinaire begeleidingscommissie kan en wil ondersteunen. Dat zal gebeuren om ervoor te zorgen dat die persoon zo snel mogelijk kan starten en het roer stevig in handen kan nemen. Momenteel loopt de sollicitatieprocedure om de crisismanager aan te werven.

In 2005 stelde mevrouw Temsamani een parlementaire vraag over de woningkwaliteit en de wachtlijsten bij de Mechelse Goedkope Woning. Zoals ik toen heb meegedeeld, viel de situatie gedeeltelijk te verklaren door de hoge gemiddelde ouderdom van het patrimonium. Dit werd samen met de VHM en later de VMSW besproken. Daarbij werd een masterplan voor projectgebonden renovaties opgezet. Op basis van dit masterplan zou de Mechelse Goedkope Woning jaarlijks ruim het dubbele besteden aan onderhoud en renovatie. Mevrouw Guns, daar gaat het geld van het patrimonium naartoe. Gemiddeld komt dat neer op een jaarlijkse investering van 2066 euro per woning. Dat is ruim boven het gemiddelde van de sector, maar het blijft ontoereikend door de weg te werken achterstand.

Om het patrimonium in een goede onderhoudstoestand te brengen, is een totaalinvestering van minimaal 70 miljoen euro vereist. Dat bedrag werd gereserveerd in de jaarlijkse ondernemingsplannen die de SHM opmaakte om haar verhuursubsidies te verkrijgen.

Optimaal moet dus worden uitgegaan van een renovatiestrategie waar de problemen in hun geheel worden aangepakt, dat wil zeggen grootschalige renovatie of vervangingsbouw in de plaats van versnipperde ingrepen.

Uit het voorgaande blijkt dat de maatschappij wel degelijk begonnen was met een renovatiestrategie. Het spreekt vanzelf dat dit een werk van lange adem is. Door de soms acute problemen zoals rotte ramen, lekkende daken of verouderde elektrische installaties, kan in het geval van de Mechelse Goedkope Woning niet worden voorbijgegaan aan het oplossen van de meest dringende problemen of klachten. Hier is de maatschappij duidelijk tekort geschoten, wat laakbaar is: niemand keurt dat goed.

Normaliter behoren dergelijke urgente ingrepen tot de normale uitgaven voor onderhoud en herstel. Omdat in dit geval de achterstand zo veralgemeend is, zijn allicht ook tijdelijke oplossingen noodzakelijk. Het nadeel daarvan is dat dergelijke investeringen vaak niet kunnen gec recupereerd worden bij latere totaalrenovaties of bij een eventueel aangewezen vervangingsbouw. Ik denk aan bijvoorbeeld de aanpassing van elektrische installaties of de vervanging van boilers.

Zoals al is aangegeven, heeft de VMSW vanuit haar dienstverlenende opdracht voorgesteld om door middel van een multidisciplinaire begeleidingscommissie, waarin technici, financieel deskundigen of specialisten inzake toewijzing zetelen, de maatschappij op zeer korte termijn te helpen. Veel hangt af van de rol die de crisismanager zal spelen. Het is de bedoeling dat de VMSW-begeleidingscommissie vooral de laatste zal bijstaan. In afwachting zijn aan de nieuwe voorzitter al een aantal tips gegeven over de communicatie met de huurders. Het spreekt voor zich dat ook de nijpende nood aan renovatie van het patrimonium door de begeleidingscommissie behandeld zal worden. Dat zal echter de nodige tijd in beslag nemen.

Voor de toekomst zijn een aantal evoluties ingebouwd die moeten bijdragen om tot professionelere en performantere maatschappijen te komen. Vooreerst is en blijft natuurlijk de ondersteunende rol van de VMSW zeer belangrijk. Maatschappijen kunnen met allerhande vragen van juridische, praktische of financiële aard bij de VMSW terecht. Voorts worden de vroegere VHM-commissarissen vervangen door professionele toezichthouders, die fulltime met deze taak bezig zullen zijn. Vorige vrijdag heeft de regering beslist om 15 nieuwe mensen aan te werven. Er waren er al 5, dat maakt samen 20. Ze zullen een bepaalde sector behandelen en voor een periode van 5 jaar toezicht uitoefenen op de

huisvestingsmaatschappijen in die sector en nadien roteren. Het probleem bestaat immers dat sommige commissarissen die prima werk afleveren, op een bepaald moment totaal met de maatschappij vergroeien, pleitbezorger worden van de maatschappij en de facto lid worden van de raad van bestuur in plaats van de oren en ogen van Brussel te zijn.

Daarnaast zal er via het nieuwe financieringssysteem een sluitende financiering zijn, die de maatschappijen de ruimte laat om hun patrimonium op een correcte manier uit te bouwen en te onderhouden. Dat gaat natuurlijk gepaard met een verregaande responsabilisering van de maatschappij. Dat benadrukt alleen maar het belang van de professionalisering. Als men met een tekort wordt geconfronteerd en dat tekort is opgebouwd binnen het genormeerde kostenkader, zal Vlaanderen dat bijpassen. Als het daarbuiten valt, past Vlaanderen dat niet bij en is dat voor rekening van de maatschappij zelf.

Ten slotte zal er in de tweede helft van 2008 een nieuwe erkenningsronde van de maatschappijen plaatsvinden, waarbij criteria opgenomen worden, die er juist voor moeten zorgen dat de maatschappijen professioneler en performanter zullen functioneren.

De heer Jan Penris: Het antwoord was vrij volledig met een chronologisch overzicht van alle belangrijke elementen. Ik wil er nog een politieke beschouwing aan toevoegen. U herinnert zich misschien nog het crisismoment onder toenmalig minister Jaak Gabriëls over de VHM en de audit die erop volgde.

Toen zijn wij als commissaris zowat van onze stoel gevallen dat het er zo slecht kon aan toegaan in de sector. We dachten dat we van dat verhaal af waren. We hebben toen immers sommige foute maatschappijen en duidelijk de leviëten laten lezen.

Vandaag stellen we vast dat er op zijn minst nog één maatschappij dezelfde zonde begaat. Dat vind ik jammer. U antwoordt dat het niet gemakkelijk is omdat er nog een gerechtelijk onderzoek loopt. Ik wil dat respecteren. Maar voorts stelt u dat we ook de autonomie van deze maatschappijen moeten respecteren. Er zijn toch belangrijkere rechtsprincipes dan de autonomie van de socialehuisvestingsmaatschappijen. Het belang van de huurders moet voor ons primair zijn en blijven. Als we vaststellen dat – en ik hoop dat deze maatschappij de uitzondering is die de regel bevestigt –, een aantal rotte appels de markt verzieken, moet u de bevoegdheid hebben om die rotte appels aan te pakken en het heilige principe van de autonomie overboord te gooien. Het belang van de huurder primeert op het belang van sommige huisvestingsmaatschappijen.

Dienstreizen, afscheidsfeestjes in exuberante mate, het herinrichten van de vergaderzaal: we geven een ver-

keerd signaal door te stellen dat dit tot de autonomie zou behoren. De overheid moet dan kunnen ingrijpen omdat iedereen met zijn vingertoppen kan aanvoelen dat die maatschappij verkeerd bezig is en de huurder in de kou laat staan.

Dat debat moet misschien worden gevoerd als we over de toekomst van de huisvestingssector nadenken. Het is een fundamenteel debat en ik voel er wel wat voor, maar op sommige momenten moet de autonomie ernstig aan banden worden gelegd.

Mevrouw Veerle Heeren: We kunnen niet ontkennen dat het om privaatrechtelijke vennootschappen gaat met een publiek karakter. Vergeet niet dat meer dan de helft van de bestuurders in een bouwmaatschappij politici zijn, die politiek benoemd zijn door de verschillende politieke partijen hier aan tafel. In de meeste bouwmaatschappijen is het aandeel van de privéaandeelhouder vrij miniem. We zouden het omgekeerde kunnen bepleiten om het aandeel van de aandeelhouders te verhogen en het aandeel van de publieke sector te verlagen, maar dat is een ander debat.

De minister beschikt over een instrument, namelijk de erkenning. Volgend jaar zal men niet zomaar oordelen of een maatschappij haar erkenning krijgt, dat wordt afhankelijk gemaakt van criteria. Twee elementen zijn belangrijk om in deze eeuw sociale woningbouw te kunnen realiseren, de productie omhoog te trekken en als goede huisvader het patrimonium te beheren. Er moeten reserves worden aangelegd voor de renovatie, maar ook van responsabilisering en professionalisering moet werk worden gemaakt.

Gelukkig zijn er ook goede voorbeelden. Ik deel echter de mening van de heer Penris dat rotte appels moeten worden verwijderd. Het instrument van de erkenning is daarbij cruciaal.

Minister Marino Keulen: Ik heb zelf gezegd dat erkenning het ultieme instrument is, en in 2008 komt boontje om zijn loontje. Mevrouw Heeren, het Steunpunt is bezig met de uitwerking van criteria. Mijnheer Penris, inzake het respect voor de autonomie stuit ik op een bepaald ogenblik op een wettelijke grens. Die wettelijke grens kan ik niet overschrijden. We moeten daarover nadenken.

5 à 6 jaar geleden was er een crisis in de sector. Ik was toen geen lid van deze commissie, maar ik heb de zaak wel gevolgd. Er waren inderdaad rotte appels. Net omdat er zoveel goede voorbeelden zijn, zijn het de rotte appels die het nieuws halen. Soms worden de problemen gebruikt om het blazoen van de hele sector, waar heel wat goed werk wordt verzet, waarin heel wat verdienstelijke mensen op zuiver vrijwillige basis werken, te besmetten. Ik denk dan ook aan de leden van de raad van

bestuur. Ze doen hun best, vaak voor een symbolische vergoeding.

Voor mij staat de rechtstaat boven alles. Daarbij hoort ook het respect voor de huurder. We volgen de zaak op. We hebben dat trouwens ook al in het verleden gedaan. We zullen zeker de crisismanager, die een en ander terug op de rails moet zetten, op alle mogelijke manieren – via onze ervaring, knowhow, expertise – ondersteunen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Jan Penris tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de schorsing van toewijzingen van sociale woningen door De Ideale Woning

De voorzitter: De heer Penris heeft het woord.

De heer Jan Penris: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, mijn vraag gaat over een situatie die ik heb meegemaakt met de Antwerpse socialehuisvestingsmaatschappij De Ideale Woning. Naar aanleiding van een heel concreet dossier in verband met die maatschappij, zal ik u een aantal algemene vragen stellen die bij de beschouwing van dat dossier zijn opgeboreld.

Ik werd een aantal weken geleden gecontacteerd door een kandidaat-huurder bij de Antwerpse socialehuisvestingsmaatschappij De Ideale Woning. Hij stelde dat hij eerst de sociale woning toegezegd had gekregen van die huisvestingsmaatschappij, maar dat de maatschappij daarna, op bevel van het ministerie, die toezegging moest intrekken. Daardoor zag de kandidaat-huurder deze sociale woning alsnog aan zijn neus zag voorbijgaan. De huurder verkeerde daardoor in de grootste onzekerheid, en de huisvestingsmaatschappij weigerde hem een behoorlijke uitleg te bezorgen.

Naar aanleiding van mijn gesprek met de huurder heb ik zowel de huisvestingsmaatschappij zelf als het departement RWO afdeling Wonen gecontacteerd. De directie van de socialehuisvestingsmaatschappij weigerde mij elk commentaar, maar op het departement RWO kreeg ik wel informatie. Men deelde mij daar mee dat de beslissingen van het directiecomité van De Ideale Woning in verband met toewijzingen van sociale woningen waren geschorst omdat deze toewijzingen in strijd waren met zowel de Vlaamse toewijzingsregels als met het eigen toewijzingsreglement van de maatschappij. Het zou alleszins nog meer dan een maand duren vooraleer de betrokken huurders duidelijkheid zouden krijgen over dit concreet dossier.

Mijnheer de minister, wat is de juiste reden van de schorsingen door het departement RWO van toewijzingen van sociale woningen door, in het bijzonder, De Ideale Woning? Om hoeveel schorsingen gaat het? Is er sprake van kwaad opzet, of veeleer van onvrijwillige administratieve fouten? Was de raad van bestuur op de hoogte van voormelde fouten? Werd al iemand naar aanleiding van voormelde fouten gesanctioneerd, hetzij door de raad van bestuur van de huisvestingsmaatschappij, hetzij door de hogere overheid? Werd naar aanleiding van voormelde fouten klacht ingediend bij het parket, gesteld dat er al kwaad opzet in het spel zou zijn geweest? Wat is de verdere procedure die wordt gevolgd na voormelde schorsing met betrekking tot de toewijzing van de betrokken woning?

De voorzitter: Mevrouw Berx heeft het woord.

Mevrouw Cathy Berx: Ik heb naar aanleiding van de vraag van de heer Penris ook contact opgenomen met die huisvestingsmaatschappij. Men vertelde mij dat die persoon daar met zijn gehandicapte moeder wilde gaan wonen, in een appartement op de gelijkvloerse verdieping. Dat appartement paste dus perfect bij de behoefte van de kandidaat-huurder.

Boven deze kandidaat stonden nog een aantal andere kandidaat-huurders op de wachtlijst, maar die zijn al sociaal huurder in een andere woningmaatschappij op het grondgebied van de stad Antwerpen. Daarom werden ze overgeslagen. Men volgde blijkbaar een praktijk die al langer bestond, met als gevolg – en dat is een tekortkoming – dat men niet gedurende 48 uur voorzichtigheids-halve gewacht heeft om de persoon in kwestie op de hoogte te brengen. Daardoor heeft men een termijn laten verstrijken waarbinnen de inspecteur van RWO nu de mogelijkheid heeft om het dossier te bekijken en kan overgaan tot schorsing en nadien tot vernietiging. Dat creëerde natuurlijk valse verwachtingen in hoofde van de persoon aan wie het appartement was beloofd.

Ik denk dat hieraan twee principiële aspecten ten grondslag liggen. Ten eerste rijst de vraag of het aangewezen is dat wie al sociaal woont, alle rechten blijft behouden als hij zich heeft laten inschrijven op de wachtlijst van een huisvestingsmaatschappij op hetzelfde grondgebied. Het gevolg hiervan is dat een huisvestingsmaatschappij dan vooral inhuringen blijft verlenen aan personen die al elders sociaal wonen, veeleer dan aan personen die nog geen sociale woning hebben.

Dit heeft ook te maken met de gelijke behandeling van de personen. Stel dat er al iemand sociaal woont in die huisvestingsmaatschappij, iemand die zelf ook een nieuwe woning van het patrimonium van die huisvestingsmaatschappij wil, en die dus in aanmerking komt voor een mutatie. Om die mutatie te krijgen, heb je specifieke bijkomende argumenten nodig. Het gevolg is dat

het bij personen die al elders sociaal wonen, om een nieuwe inhuring gaat. Zij vallen niet onder de regeling van de mutatie.

Mijn tweede punt betreft de nieuwe regeling van de vervanging van commissarissen door de nieuwe inspecteurs van RWO, waar blijkbaar in het verleden op de raad van bestuur een commissaris aanwezig was die strikt de controle moest doen. Als ik nu terugkom op het vorige dossier: voor een aantal van die mistoestanden moet je je niet verschuilen achter de grote autonomie van die maatschappij.

Hier is er kennelijk een wijziging in de houding van de commissaris, die meedacht om een aantal oplossingen mogelijk te maken en er begrip voor had dat een kandidaat-huurder niet tegelijk kandidaat-huurder kan zijn én al sociaal huurder, weliswaar in een andere maatschappij op hetzelfde grondgebied. Moeten wij daar niet een aantal nieuwe structurele keuzes maken in het nieuwe socialehuurbesluit? Daarbij zou iemand die al sociaal woont op een bepaald grondgebied in aanmerking komen voor een mutatie, maar dan in overleg met de verschillende huisvestingsmaatschappijen, zodat we inderdaad de stap zetten naar maximaal inhuren van mensen die nog geen sociale woning hebben, veeleer dan een nieuwe sociale woning toe te kennen in een andere maatschappij aan mensen die al elders sociaal wonen.

De voorzitter: Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen: Ik deel de zorg van mevrouw Berx. Maar als men dat wil, dan moet men dat in het reglement opnemen. Men kan dat, en we hebben dat al meermaals tegen de betrokkenen gezegd, bijvoorbeeld tegen de heer Schelfhout. Maar op de een of andere manier komt dat niet aan. Dat zal allemaal wel goedbedoeld zijn, maar hij moet het gewoon opnemen in zijn reglement. Hij moet dat vragen en formaliseren, dan is dat in orde. Maar het gebeurt niet, wat heel vreemd is.

Mevrouw Berx, u zegt dat daar wel wordt opgetreden en bij het vorige dossier niet. Het punt is: waar heeft die regerings- of VHM-commissaris echt wettelijke macht? Dat heeft inderdaad te maken met gunningsopdrachten in het kader van aanbestedingen en met de aanbestedingsprocedure die ervoor moet zorgen dat dat correct verloopt. Daar heeft hij ook autoriteit. Hij moet erop toezien dat de regels worden gerespecteerd.

Dat zijn van die typische specifieke dingen waar die macht in eerste instantie geldt. De VHM-commissaris kan ook meteen ingrijpen bij de huurprijsbepaling. Bij andere zaken is dat een stuk moeilijker. Men kan dat signaleren en aftoetsen of men daar vat op krijgt. Maar met betrekking tot de drie aspecten – huurprijsberekening, toewijzing van woningen, aanbestedingen en de

gunningsopdrachten in dat verband – heeft die VHM-commissaris het wettelijke instrument in handen. Daar moet hij optreden, dat is zijn wettelijke opdracht. De heer Schelfhout moet nu eens alles formaliseren wat hij met goede bedoelingen wil realiseren vanuit het oogpunt van leefbaarheid en kansen geven. Ik wil zijn goede bedoelingen niet ten kwade duiden, maar hij moet een en ander formaliseren.

Alvorens ik concreet op de vragen antwoord, wil ik eerst kort de bestaande procedure toelichten. Het is de toezichthouder van het agentschap Inspectie RWO die de procedure tegen de toewijzingen van de SHM kan opstarten. Daar is men in de fout gegaan. Indien de toezichthouder van oordeel is dat er bij de toewijzing een inbreuk is gebeurd tegen de vigerende reglementering, kan hij deze toewijzing binnen de 2 dagen na de beslissing schorsen. De toezichthouder heeft dan 20 dagen de tijd, te rekenen vanaf de toewijzing, om de zaak verder te onderzoeken en indien nodig de beslissing te vernietigen. Indien de toezichthouder de toewijzingsbeslissing vernietigt, kan de SHM hier beroep tegen aantekenen bij de Vlaamse Regering. Concreet voert het departement RWO het onderzoek. De Vlaamse Regering moet hier binnen de 30 dagen een uitspraak over doen.

Nu beantwoord ik uw concrete vragen. Bij een inspectiebezoek op 24 april 2007 stelde de toezichthouder van het agentschap Inspectie RWO vast dat het directiecomité van de bouwmaatschappij De Ideale Woning in twee dossiers de chronologische volgorde niet respecteerde. Aan kandidaten die huurder zijn bij een andere socialebouwmaatschappij uit Antwerpen wordt geen aanbod gedaan omdat het toewijzingscomité van mening is dat deze kandidaten pas aan bod kunnen komen als er geen 'eigen' kandidaten meer op de wachtlijst staan. De directeur moet dat formaliseren. Hij kan nochtans andere mensen heel goed terechtwijzen.

Aan kandidaten die bij de bouwmaatschappij huurder zijn van een aan hun gezinssamenstelling aangepaste woongelegenheden wordt geen aanbod gedaan voor zover er nog kandidaten op de wachtlijst staan die geen sociale huurder zijn. Bij de toewijzing wordt, binnen de normen van de rationele bezetting, voorrang toegekend aan de gezinnen met het hoogste aantal kinderen. Men moet dat formaliseren. Men moet dat vragen en dan kan men dat perfect verkrijgen.

Het socialehuurbesluit laat niet toe dat personen die huurder zijn bij een andere socialebouwmaatschappij uit Antwerpen en de kandidaten die al huurder zijn van een aan hun gezinssamenstelling aangepaste woongelegenheden op een andere wijze worden behandeld dan de kandidaten die nog geen sociale huurder zijn.

Dat is het algemene kader, maar dat kan worden gespecificeerd in functie van de leefbaarheid en je eigen criteria. Dan wordt afgewogen of dat kan. In principe willen

we altijd, voor wie dat vraagt en motiveert, daar oog en oor voor hebben en tegemoetkomen aan de lokale overweging.

Indien de vennootschap de gezinnen met het hoogste aantal kinderen bij voorrang een woning wenst toe te kennen, dan moet deze handelwijze opgenomen worden in het interne toewijzingsreglement en ter goedkeuring aan het departement RWO worden voorgelegd. Dan krijgt die vennootschap die goedkeuring ook. Ik ben er zeker van dat men u dat niet heeft verteld. Dat is zo symptomatisch. Tot zolang moeten de bepalingen van het interne reglement onverkort worden toegepast. Dan geldt de algemene vigerende reglementering.

De beide toewijzingen werden door de toezichthouder, overeenkomstig artikel 47, paragraaf 1, van de Vlaamse Wooncode, opgeschort en tegelijkertijd vernietigd. Het directiecomité tekende hiertegen beroep aan, maar bij ministeriële besluiten van 7 juni 2007 werd het beroepschrift niet ingewilligd. Tijdens inspectieonderzoeken op 20 en 26 juni 2007 werd opnieuw vastgesteld dat het directiecomité bij de toewijzing van huurwoningen nog steeds dezelfde inbreuken pleegt op het huurbesluit en op het interne toewijzingsreglement als deze die al het voorwerp uitmaakten van voormelde vernietigingsbeslissingen. Daarenboven werd geconstateerd dat bij twee toewijzingen enkel kandidaten met de Belgische nationaliteit in aanmerking werden genomen. Dat is discriminatie. Je kunt daar vanuit leefbaarheid allerlei zaken bij opmerken, maar dat is discriminatie: dat kan niet.

Bijgevolg werden twee toewijzingen die werden toegekend door het directiecomité van 19 juni 2007 opgeschort en vernietigd. Vier toewijzingen werden in afwachting van verder onderzoek opgeschort. De SHM werd hiervan bij brief van 21 juni 2007 in kennis gesteld. Aangezien uit de voorgelegde documenten en de mondeling verstrekte toelichting op het directiecomité van 26 juni 2007 niet kon worden opgemaakt of bij de toewijzing van vijf woningen de reglementaire bepalingen werden gerespecteerd, werden ook deze toewijzingsbeslissingen in afwachting van het resultaat van verder onderzoek, opgeschort. De SHM werd hiervan bij brief van 27 juni 2007 in kennis gesteld.

De toewijzingen door het directiecomité van 24 april 2007 waren twee geschorste en tegelijkertijd vernietigde beslissingen. De toewijzingen door het directiecomité van 19 juni 2007 waren twee geschorste en tegelijkertijd vernietigde beslissingen, en vier in afwachting van verder onderzoek geschorste beslissingen. De toewijzingen door het directiecomité van 26 juni 2007 waren vijf in afwachting van verder onderzoek geschorste beslissingen.

De handelwijze van de bouwmaatschappij De Ideale Woning stemt niet overeen met de vigerende reglemen-

tering. De maatschappij werd daarop gewezen door de toezichthouder. Ondanks de vernietiging van twee toewijzingen en het niet-inwilligen van het beroep daartegen bij ministeriële besluiten, handhaaft de SHM haar toewijzingsbeleid. Tegen alle vastgestelde inbreuken op de regelgeving en het toewijzingsreglement wordt consequent verder opgetreden door het agentschap Inspectie RWO.

Tevens dient te worden vermeld dat aan de SHM al meermaals door de toenmalige inspectiediensten van de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij en recentelijk door de toezichthouder van het agentschap Inspectie werd voorgesteld om haar intern toewijzingsreglement aan te passen en ter goedkeuring voor te leggen aan de afdeling Woonbeleid van het Departement RWO.

De SHM De Ideale Woning werd door de toezichthouder van het agentschap Inspectie RWO bij brief van 26 april 2007 verzocht deze aangelegenheid te agenderen op de zitting van de raad van bestuur van 10 mei 2007. Op deze zitting werd door de toezichthouder de reden van vernietiging van de toewijzingsbeslissingen van het directiecomité van 24 april 2007 toegelicht en werden de wettelijke bepalingen uiteengezet. Op 29 juni 2007 werden ook de bestuurders individueel aangeschreven om het optreden van de IVA Inspectie in deze problematiek omstandig uit te leggen.

Het antwoord op vraag vijf is: neen. Het agentschap Inspectie RWO beschikt op dit moment niet over de sanctiemogelijkheden die we graag zouden willen. De toezichthouder kan drie sanctiemogelijkheden opleggen: een administratieve boete van maximaal 50.000 euro, verplichting tot fusie en het intrekken van de erkenning. We zijn bezig met het uitvoeringsbesluit om die bepalingen te kunnen operationaliseren. Dat uitvoeringsbesluit wordt gemaakt door administrateur-generaal Hubert Bloemen. Hij is bezig geweest met dat agentschap Inspectie. Het is heel belangrijk om dat op poten te zetten.

We bereiken stilaan de eindfase. De bedoeling is om dat uitvoeringsbesluit in oktober te hebben. Dan kun je met boetes en dergelijke optreden. Vandaag kan ik de erkenning van de maatschappij intrekken. Maar wie straf ik daar het zwaarst mee? Finaal mijzelf, maar boven alles de huurders. Dat kan de bedoeling niet zijn.

We hebben hier af te rekenen met een soort kwaadwilligheid of een halsstarrigheid die neigt naar kwaadwilligheid. Als de voorzitter zijn intern toewijzingsreglement aanpast, kan wat hij wil perfect. Ik hoor van mensen met wie ik praat dat die voorzitter daar nerveus van wordt. Hij doet altijd maar voort. Bij deze zeg ik publiekelijk die praktijk en die persoon in kwestie de wacht aan. Ik ben van nature en karakterieel geen onmogelijk mens, ik denk veeleer het tegendeel. Die halsstarrigheid, die neigt naar kwaadwilligheid, kan niet, vooral omdat

wat hij wil perfect kan door middel van een gewijzigd intern toewijzingsreglement.

De heer Jan Penris: Dank u, mijnheer de minister, voor uw antwoord. Ik wil ook uw administratie bedanken, die heeft gedaan wat zij moet doen.

Ik deel uw zienswijze in dit dossier volledig. Wij zijn in dit dossier objectieve bondgenoten.

Ik wil wel nog zeggen dat ik het bijzonder symptomatisch vind dat de betrokken directie wel antwoordt als onze goede collega Berx vragen stelt, maar weigert te antwoorden als ik die vragen stel. Ik heb daar mijn lessen uit getrokken en ik zal die maatschappij van zeer nabij blijven volgen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.
